

DOBRE naučice

30/2018

ČASOPIS O DOBRIH DEJANJIH ZA DOBRE LJUDI IN VSE, KI JIH V ŽIVLJENJU VODIJO
ČLOVEČNOST, SOČUTJE, DOBROTA, RAZUMEVANJE IN PRIPRAVLJENOST POMAGATI

ŽE OD 1994

Otroci vas
potrebujejo

ČASOPIS DOBRE novice /oktober 2018/
 izdaja ZAVOD VID, Planina 3, 4000 KRANJ
 Tel: 04/20 139 30 Fax: 04/20 139 32
 e-naslov: dobrodelnost@zavod-vid.si www.zavod-vid.si
 facebook: #prijateljotrok

Je brezplačen časopis namenjen obveščanju javnosti o dobroti in dejavnosti izdajatelja in drugih organizacij ali posameznikov s katerimi zavod sodeluje.

Avtorske pravice

Ta časopis in novice, informacije in vsebina, še posebej o dobrih dejanjih se lahko svobodno kopira, povzema za objavo v drugih medijih v kakršnikoli obliki, razširja in o dobrih dejanjih obvešča tudi druge, vendar brez kakršnegakoli spreminjanja vsebine, krajšanja ali kakršnegakoli drugačnega poseganja v tekst. O uporabi kateregakoli dela iz časopisa je potrebno obvestiti izdajatelja.

PISMA BRALCEV

Pisma bralcev so namenjena vam. Pišite nam o tem, kaj dobrega vam je naredil sosed, kako vam je pomagal, kako je pomagala popolnoma neznana oseba, pohvalite zdravnika, terapevta ali pa popolnega neznanca, ki je naredil nekaj dobrega. Pišite o dogodkih, ki so spremenili življenje vašega otroka na bolje. Vaša pisma o dobrih dejanjih in vaše dobre novice bomo objavili le, če jih prejmemo z vašimi polnimi podatki, na vašo željo pa bomo objavili samo kratice.

Anonimnih pisem in pisem, ki so namenjena kritiziranju ali obtoževanju ne objavljamo. V kolikor boste izrecno želeli, da vaše pismo z negativno vsebino objavimo, bo to le v primeru, da objavimo tudi vaše popolne podatke in da v pismu podate rešitev ali sami sodelujete pri reševanju stvari, ki jo kritizirate. Pridržujemo si tudi pravico skrajšati pismo v primerih, ko dolžina presega možnost objave.

Uvodnik Čudež

3

Mediji Iz naše FB strani

5

Potrebujejo vas Maša potrebuje brajevo vrstico Prenosnik za Lovra

6 - 7

Potrebujejo vas Urška bi se rada sama peljala Posebna hodulja za Kornelijo

8 - 9

Potrebujejo vas Prenosnik za Aleksandra Slabovidni Toni in računalnik

10 - 11

Pomagali ste jim Timu smo odprli nov svet Podaritev lupe Niki

12 - 13

Pomagali ste jim Voziček za Vida Metkin lažji pogled na tablo

14 - 15

Pomagali ste jim Tomažu lažje dostopna učna snov Elektronska lupa za Iris

16 - 17

Predstavljamo vam 70 let društva slepih in slabovidnih OŠ Rudija Mahniča - Brkinca

20 - 23

Intervju prim. Hermina Damjan

24 - 26

Kako malo je potrebno Botrstvo Timovo plavanje

27

Družbena odgovornost Podjetja, ki nas podpirajo z oglaševanjem

28 - 40

ČUDEŽ

Brez skrbi. Ne bom pisala o čudežih, ki so povezani z vero. Kot bi se mogoče kdo ustrašil in mislil, da smo zašli v drugačne vode našega dela. Seveda spoštujemo in tudi jaz osebno vsako versko opredelitev posameznika ali skupin a seveda le do takrat, dokler ne začnemo vsiljevati svojega načina življenja in vere drugim.

A tematika današnjega uvodnika je čudež življenja ki se odvija vsak dan pred nami. Čudež da sem. Da ste. Da znavamo drug drugega in da komuniciramo in ustvarjamo, doživljamo, se veselimo... Da lahko jutraj, ko odpremo oči pogledamo ob sebi ljubo nam osebo, sončni vzhod, otroka, ki še mirno spi. Metulja, ki išče cvetlico ali travo, ki se ziblje v vetru, slišimo čudovite zvoke življenja. To neskončno glasbo stvarstva... Kajti čudeži so povsod okoli nas in vse je en sam čudež. Le da nas je hiter tempo življenja odmaknil od zavedanja, da je vse čudežno, obenem enkratno in neponovljivo.

Kitajski pregovor pravi, da dvakrat ne moreš stopiti v isto reko kar še kako drži. Ne morete ponoviti istega vdihaja, ki ste ga naredili še trenutek prej, ne morete narediti istega giba, kot včeraj. Naredite lahko le nov vdih in nov gib. In da seveda iz tega sledi izhaja, da je vedno samo tukaj in zdaj. Preteklost je nekaj kar je minilo. Kar ne obstaja več. Torej imamo vsak

dan novo priložnost da popravimo tisto, kar smo v preteklosti narobe naredili ali pa, da gradimo na tistem, kar smo dobrega naredili. A na žalost ljudje, vsaj večina njih še vedno živi v preteklosti in pogrevajo stare zamere, sovraštva in še kaj. Potem pa se sprašujejo, kako, da živijo tako slaba življenja. To ne velja samo za posameznika. Velja tudi za poslovni svet, za celotno državo in če hočete tudi vse človeštvo. Temu pravimo, da se iz preteklosti nismo nič naučili. In ko vam postane ta princip življenja jasen je potem vse lažje. Saj v bistvu z današnjo odločitvijo, da boste naredili drugače kot v preteklosti ustvarjate boljšo prihodnost.

Potem pa sem pred kratkim prebrala v eni od prilog slovenskega časopisa članek o ovrednotenju človeka. Njegovega življenja. In različne komentarje oziroma utemeljitve s filozofske strani ali ekonomske strani. Vsi na svoj način skušajo ovrednotiti ali ne ovrednotiti človeka. A pozabili so na eno malenkost. Kako ovrednotiti čudež. Kdo je tisti, ki bo lahko predstavil oziroma sestavil merila, po katerih se bomo ravnali. In rekli, no ta čudež je vreden toliko in toliko enot denarja. Kako lahko o nečem, kar je v bistvu neponovljivo in enkratno sploh razpravljamo kot nekakšnem predmetu oziroma vrednosti.

Koliko za vas predstavlja cena za vas? Je to sto tisoč evrov ali

Piše:
MOJCA OŠTIR PAJESTKA

pa nekaj milijonov. Koliko ste vredni? Koliko je vredno to da ste živi? Kajti mrtvi niste vredni nič.

Koliko je vredno otroško življenje, ki jih človeštvo zaradi vojn in lakote izgublja vsak dan? V teh izgubljenih otrocih se je nahajala naša prihodnost. Naši upi. To so bili bodoči znanstveniki, raziskovalci odkritelji novih zdravil, inženirskih rešitev ali pa tisti, ki bodo gradili nova mesta, osvajali vesolje. Koliko vseh teh čudežev uničimo, ker ne znamo ceniti čudežev kot nekaj neprecenljivega, čemur ne moremo ne dati ne določiti kakršnekoli cene. Še največja tragičnost pa je, da otroka, ko se rodi začnemo ocenjevati skozi denar. Kako drugače razumeti ljudi na zdravstveni zavarovalnici, ki so določali pravice do pripomočkov ali pa storitev. Da so otrokom omejene. Da jim ne pripadajo kljub temu, da bi jim izboljšale njihovo stanje. Kako lahko človek, ki je bil sam otrok potem drugim otrokom odreka

»Vsi mi, jaz, ti, vi imamo v sebi moč in sposobnost, da lahko živimo svoj polni potencial. Da lahko živimo in dajemo sebi in drugim iz enostavnega razloga. Ker smo ljudje. Ker smo odvisni drug od drugega. In ker je lepo dajati. Ker to bogati vse nas, še najbolj pa tistega, ki daje.«

Majca

in jih onemogoča? Kako lahko nekdo reče NE? Ne bom pomagal. Kako lahko nekdo s svojim NE obsodi otroka na nadaljnje življenje, ko pa je potrebno tako malo, da mu obrnemo življenje na bolje.

Vse lahko nadomestimo. Predmete, zgradimo stavbe porušene v potresu ali pa v nesreči uničen avto, razbit kozarec. Vse to so samo stvari, ki smo jim določili neko ceno po kateri se ravnamo. A ko je človek poškodovan, ko ga ni več, smo izgubili z njim en čudež. Kajti tega človeka nikoli več ne bo. Kljub temu, da bodo mogoče nekoč v prihodnosti uspeli klonirati in se igrali Stvarnika. A to bo samo slaba kopija tiste osebe, ki je ni več. Z njegovim odhodom so odšle njegove misli, njegovi stiski rok, objemi, njegova ljubezen do nas. Ali to lahko kdo poplača? Ovrednoti? Nihče!

Bodite čudežni ter neprecenljivi vsak dan in priznajte pravico do čudežnosti tudi drugim.

Da lahko pri svojem delu in pomočeh otrokom s posebnimi potrebami zagotovimo optimalno pomoč in pripomoček, sodelujemo z različnimi strokovnimi inštitucijami.

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut
Republike Slovenije - Soča

CSD-ji
v Sloveniji
in druge
strokovne
inštitucije

KAKO MALO JE POTREBNO, ...

Maskota želvica in slogan: »Kako malo je potrebno, da se življenje obrne na bolje,« ponazarjata bit našega delovanja. Želvica, ki obleži na hrbtu, je prav tako nemočna kot neboljšen otrok, ki zaradi drugačnosti potrebuje pomoč. Smiselnost delovanja dobrodelnih organizacij ni v tem, da samo dajemo in s tem

pomoči potrebna napravijo odvisnega od pomoči. Zavod VID pokaže otrokom, ki so omejeni v gibanju in izražanju, kako se zopet vključijo nazaj v okolje, igro, izobraževalne procese in ostale aktivnosti. Otrok, ki dobi računalnik, spet lahko piše in se uči, s pomočjo invalidskega vozička ima možnost raziskovati svet in se družiti z vrstniki... Postane manj odvisen in naenkrat se mu življenje obrne na bolje.

KOMU POMAGAMO?

Otrokom in mladostnikom iz vse Slovenije. Delujemo po celotnem slovenskem prostoru, kar pomeni, da ne postavljamo pogojev, od kod je otrok ali kakšno je njegovo obolenje. Od 1993 leta dalje, ko se je začel projekt pomoči otrokom se je naša pomoč na različne načine dotaknila že nekaj tisoč otrok.

KAKO POMAGAMO?

Na različne načine. Večinoma z nakupom ali doplačilom invalidskih pripomočkov; invalidskih vozičkov, terapevtskih koles, dvigala za invalide, v zadnjem času pa se na nas obrača vedno več mladih, ki pri svojem šolanju in delu potrebujejo prilagojene računalnike in ostale komunikacijske pripomočke. Polje naših pomoči je zelo široko. Odvisno od potreb otroka, se pri pomočeh osredotočimo na popolno rešitev.

ZAKAJ POMAGAMO?

Ker številni nimajo brezskrbnega otroštva. Nobena država, prav tako Slovenija, ne more sama zadovoljiti vseh potreb svojih državljanov. Zato, tako kot je v navadi v razvitem svetu, računa na pomoč nevladnih organizacij. Tudi družine otrok s posebnimi potrebami si nakup dragih invalidskih, terapevtskih in prilagojenih učnih pripomočkov same težko privoščijo.

NAŠI NAČRTI IN CILJI:

Tudi v prihodnje bomo pomagali otrokom, ki nas potrebujejo z:

- nakupom ali doplačilom invalidskih pripomočkov
- kritjem dela stroška operacije, zdravljenja, terapij, letovanja...
- pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin
- ozaveščanje javnosti o dobrodelnosti
- izobraževanje
- sodelovanje z drugimi organizacijami
- vzpostavljanje pogojev za delovanje nevladnih organizacij
- uvajanje novih tehnik zbiranja sredstev

Pišete nam lahko na naslov:

Zavod VID, Planina 3, 4000 KRANJ
telefon: 04/20 13 930, fax: 04/20 13 932

Izven delovnega časa nam lahko pišete na elektronski naslov:

dobrodelnost@zavod-vid.si

www.zavod-vid.si

facebook: #prijateljotrok

V zavodu VID so vsi dobronamerni ljudje vedno dobrodošli, mi pa pripravljene na sodelovanje. Saj ne pravi zaman pogovor, da

DOBER ČLOVEK VEDNO NAJDE ČAS, NAČIN IN PRILOŽNOST ZA POMOČ. DRUGI PA IZGOVORE.

**Bi želeli darovati? Pomagati določenemu otroku?
Pokličite nas na tel: 04/20 13 930 in dogovorili se bomo
o sodelovanju.**

**TRR: SI56 0510 0801 0695 309
/ A BANKA PE Kranj**

BI TUDI VI RADI POMAGALI, PA ...

Na Vaša vrata je nedavno tega potrkal naš predstavnik. Predstavil Vam je delo zavoda in sklada za pomoč otrokom "Izpolnimo otroške želje" ter Vas seznanil s številnimi žalostnimi zgodbami otrok in njihovih družin, ki jih je življenje usodno zaznamovalo z boleznijo. Povedal Vam je, da smo številnim že pomagali, a da je še mnogo več tistih, ki še vedno čakajo na našo pomoč. Zaprošil Vas je, da tudi Vi pomagate in podarite del sredstev, s katerimi bomo skupaj obrnili še kakšno življenje na bolje... A mogoče dvomite v resničnost navedb. Vam na misel prihajajo izgovori, razni razlogi, da ne bi pomagali... Pokličite nas in povprašajte!

Preprosto! Odločite se in pomagajte. Tudi zaradi Vas bo svet tem otrokom lepši. Upamo, da poznate tisti čudoviti občutek, ki človeka prevzame, ko nekemu pomaga. Odločite se za donacijo. Lahko pa postanete tudi naš poverjenik. Stopite z nami na pot volje in dobrote, pomagajte nam tudi s svojim delom! Včasih traja mesece, da zberemo dovolj sredstev za nakup dragih invalidskih pripomočkov za otroke. Z Vašo pomočjo nam bo šlo hitreje in Vaš prispevek bo presegel vrednost zneska, ki bi ga sicer podarili samo z denarnim zneskom. Na ta način boste z Vašim delom pomagali skleniti več pogodb in zbrati več sredstev.

POVERJENIKI ZAVODA VID

Kdo so Vidovi poverjeniki?

Pri vzpostavljanju stikov z donatorji smo se v zavodu VID odločili predvsem za osebni kontakt – obiske poverjenikov. Na ta način donatorji informacijo o delovanju **Zavoda VID** in našega sklada **Izpolnimo otroške želje** dobijo iz prve roke, prav tako tudi odgovore na zastavljena vprašanja.

Kako ravnati ob obisku poverjenika?

Prostovoljne prispevke in ostale oblike zbiranja sredstev na področju Slovenije zbirajo lahko samo organizacije, ki so v ta namen pridobile posebno dovoljenje, izdano s strani Upravne enote, na katerem področju ima organizacija sedež dejavnosti. To dovoljenje mora pri zbiranju prostovoljnih prispevkov imeti poverjenik s seboj in ga na zahtevo ljudi pokazati. Prav tako pooblastilo organizacije in ostalo dokumentacijo. V dvomu je zaželeno, da ljudje pokličejo policijo in se s tem izognejo zlorabam s strani goljufov. Na ta način obenem poskrbite, da denar resnično pride v prave roke.

ZAKAJ NAM LJUDJE ZAUPAJO

- **KER pomagamo otrokom po vsej Sloveniji**
- **za vsakim izročnim pripomočkom stoji ime in priimek otroka, naslov,...**
- **omogočimo otrokom samostojnejše življenje**
- **je vsak pripomoček prilagojen na potrebo otroka**
- **imamo jasno zastavljene cilje**
- **spoštujemo poslovne običaje, dogovore, pogodbe**
- **smo strokovni in profesionalni**
- **naredimo, kar obljubimo**
- **smo pomagali že nekaj tisoč otrokom**
- **smo številnim otrokom zadnje upanje**
- **spoštujemo naše donatorje**
- **smo prvo pomoč izvedli že pred več kot 20 leti**
- **o vsaki akciji pomoči sklenemo pogodbo s starši otroka**
- **nam zaupajo starši in otroci**
- **ne obljublamo ampak naredimo...**

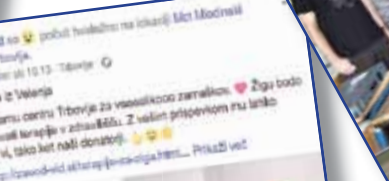
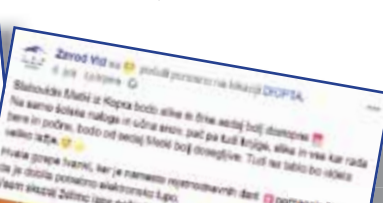
ZAVOD VID OD SEDAJ TUDI NA FACEBOOKU

Če želite priti na našo stran, enostavno v iskalnik vpišite #prijateljotrok ali pa vstopite preko naše www.zavod-vid.si strani.

Živimo v času, ki ga krojijo informacije in sedaj moderno rečeno vsebine. Različni elektronski mediji so že zdavnaj v hitrosti poročanja povozili tiskane medije. In po dooolgem času je tudi Zavod VID odprl svojo fa-

cebook stran. Na njej bomo skušali predstaviti majhen delček novic s področja našega dela. In upamo, da se ne bodo tako hitro izgubile v elektronskih nebesih, kot vse ostale in da se bodo dotaknile ljudi. Da bodo

vsaj za trenutek z nami delili radost ob otroških zmagah, dobrih dejanjih in da bo kdo tudi v želji pomagati v zapisih dobil trenutni navdih in nam pomagal pomagati.

MAŠA PUPAHER POTREBUJE BRAJEVO VRSTICO IN PRENOSNI RAČUNALNIK

Slepa Maša je neverjetno samostojno in odločno dekle, ki se loti marsičesa in doseže prav vse za kar se odloči. Z vztrajnostjo, pridnim delom in učenjem ji uspeva, da je poleg dodiplomskega študija psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani vzporedno uspešno zaključila študij propedevtike (uvod v specialistični študij psihoterapije) na Fakulteti Sigmunda Freuda v Ljubljani.

Da lahko vse obveznosti, ki jih prinašata dva študija, opravlja enakovredno ostalim študentom, ji pomagata prenosni računalnik in brajeva vrstica z ustrezno programsko opremo, ki jo potrebuje zaradi slepote. To so dragi a nujno potrebni pripomočki, vendar si novih Maša niti v sanjah ne more privoščiti, saj stanejo skoraj 6.000 evrov.

22-letna Maša iz Svetega Duha na Ostrem vrhu se je rodila s prirojeno sivo mretno. Zdravniki so ji pri treh mesecih s pomočjo operacije ohranili nekaj procentov vida na desnem očesu, na levo oko pa je slepa že od rojstva. Do dvanajstega leta je uporabljala

lupe, ki so ji vse povečale, med poletjem pred začetkom sedmega razreda, pa je med operacijo oslepela. Zaradi dolgoletnih težav z očesnim pritiskom, ki se je stopnjeval je bila operacija edina možnost, da ji ohranijo vid, ki ga je še imela. Zaradi nesrečnega spleta okoliščin pa je med operacijo počila žila ter posledično odstopila mrežnica. Maša pravi, da se je nato začelo obdobje obiskovanja

www.youtube.com/watch?v=-6jzOlIXaC8

zdravnikov tako pri nas kot v tujini, ter učenje brajeve pisave in samostojnega življenja. Kljub temu, da so jim strokovnjaki svetovali naj gre Maša v prilagojeno šolo za

Maša računalnik in brajevo vrstico popolnoma obvlada. Predstavlja dejansko njene oči in s tema pripomočkoma "vidi" tekste, da lahko študira, piše projekte in sledi novicam.

slepe in slabovidne so starši vztrajali, da deklica ostane v redni Osnovni šoli Selnica ob Dravi, ki jo je potem uspešno zaključila in študij nadaljevala na gimnaziji in srednji kemijski šoli Ruše.

Samo en mesec je bila doma, oktobra se je že vrnila v šolo, čeprav je bilo zelo težko. Uči-

pa se je naučila brajeve pisave in stvari so postale lažje, saj si je na računalniku delala zapiske, zapisano pa s pomočjo brajeve vrstice tudi prebrala, kar ji je zelo olajšalo delo. Tudi lažje si je zapomnila snov, ki jo je zapisala in brala, kot pa samo poslušala.

Opismenjevanje ji je koristilo tudi pri njeni veliki ljubezni do knjig, ki jih prebira v prostem času. Zelo rada je tudi v naravi, poslušala glasbo, plava, vozi kolo. Že pet let igra showdown, to je namizni tenis, prilagojen slepim in slabovidnim, kjer sta potrebna velika koncentracija in orientacija. Vsak teden tudi hodi na prilagojeno vadbo in se veliko družijo s prijatelji, ker je to zanjo zelo pomembno. V prostem času prav tako že dve leti deluje kot prostovoljka na telefonu za ljudi v duševni stiski, občasno pa na osnovnih šolah izvaja preventivne delavnice za sprejemanje otrok s posebnimi potrebami, ker skuša razbijati predsodke in stereotipe.

Brajeva vrstica je pripomoček, ki je preko vmesnega programa povezan z računalnikom, na katerem se v brajevi pisavi izpiše besedilo, ki je vidno na zaslonu računalnika.

Glede na njen natrpan urnik

je pomembno, da se zna organizirati in prositi za pomoč, ko jo potrebuje. Največkrat jo prejme s strani različnih društev (Društvo študentov invalidov, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor, Zvezo slepih in slabovidnih,...), prostovoljcev in prijateljev. Maša skupaj še z eno študentko, ki je na invalidskem vozičku, med tednom biva v prilagojenem stanovanju, namenjen študentom s posebnimi potrebami v sklopu študentskih domov. Konec tedna pa se slepa Maša vozi z vlakom domov.

Še predobro se spomnimo Mašine zgodbe. Pred devetimi leti, ko je Maša oslepela pa smo ji pomagali tudi pri nakupu brajeve vrstice, ki ji je dobro in dolgo služila. Po toliko letih nenehne uporabe pa se je začela vrstica kvariti, zato potrebuje novo. Prav tako potrebuje tudi nov prenosni računalnik, da bo lažje in hitreje delala.

Oba pripomočka sta nepogrešljivi del Mašinega vsakdanjega življenja saj ji pomagata ne samo pri obveznostih na fakulteti, ampak tudi pri branju knjig, nemoteni uporabi spleta in družabnih omrežij. Predvsem pa bi ji nakup novih pripomočkov omogočil nadaljevanje doseganja ciljev, ki si jih je zastavila. Med drugimi tudi uspešno opravljanje samostojnega poklica.

Ponosni smo, da smo lahko del njene neverjetne in pogumne zgodbe, ki nam je lahko v spodbudo in velik zgled. Zato bomo tudi tokrat z veseljem pomagali Maši zbrati sredstva potrebna za nakup teh dragih pripomočkov, ki ji bodo še naprej odstirala nova znanja in obzorja ter omogočala samostojnost, ki ji tako veliko pomeni. Priдруžite se nam tudi vi!

LOVRU BI PRENOSNIK OLAJŠAL ŠOLANJE

Lovro Špilak bo skupaj s sestrico dvojčico kmalu dopolnil deset let. Poleg Lize ima še mlajšega bratca, ki je letos tudi začel obiskovati šolo.

Obiskuje 4. razred Osnovne šole Alojzija Šuštarja v Ljubljani, kjer ima stalnega spremljevalca Jureta s katerim se dobro razumeta. Lovro hodi tudi na angleščino in še vrsto krožkov v šoli. Je radoveden, prijeten in zgovoren fant.

Lovrova mamica je povedala, da sta se dvojčka rodila prezgodaj, s 6 meseci, zato je imel Lovro ob rojstvu kar nekaj zdravstvenih težav, ki so se izoblikovale kot cerebralna paraliza, prav tako je močno slaboviden, ima nistagmus in epileptične napade.

Navkljub vsem diagnozam in težavam, ki jih ima, je Lovro njihov sonček. Včasih potrebuje malo več počitka in miru a je vseeno pozitiven, vedoželjen in vesel otrok. Še posebej sta povezana s sestrico, ki mu rada pomaga, ga spodbuja in skrbi za njega. Zelo rad ima tudi delo z računalnikom.

V zadnjem času je njegova največja ljubezen preučevanje avtomobov in avtomobilov na spletnih straneh strička Google. Lovro

že sam rokuje z računalnikom in si vse informacije poišče sam. Vendar bi zaradi slabovidnosti kot učni pripomoček potreboval prenosni računalnik prilagojen slabovidnim otrokom.

Nakup prenosnega računalnika je predlagala Lovrova mobilna učiteljica Nina Čelesnik Kozamerin, ki prihaja na šolo. Poleg nje pa tudi učiteljica, ki ga uči slepega desetprstnega tipkanja. Ker je za delo zelo motiviran, si želijo, da bi tipkanje čimprej osvojil, da bi računalnik lahko uporabljal tudi v šoli za zapisovanje snovi. Za delo na računalniku uporablja le eno roko in en prst na drugi roki, zapiski so nečitljivi, zato pravijo, da je prehod na računalnik nujen.

Velikokrat nam mobilni učitelji povejo kako je pomembno, da se slabovidni in slepi otroci, v okviru računalniškega opismenjanja, čim preje učijo slepega tipkanja in drugih veščin, da lahko že v nižjih razredih samostojno sle-

Le kdo od njiju je bolj navihan?

dijo pouku, si zapisujejo snov in posledično lažje učijo. V višjih razredih je že toliko snovi in predmetov, da enostavno brez računalnika ne zmorejo več. Pomagajmo tudi Lovru, da bo dobil prenosnik s katerim se bo učil hitrejšega rokovanja, zapisovanja snovi in da bo lažje sledil učnemu procesu. **Res bi mu radi vsaj malo olajšali šolanje in zbrali potrebna sredstva v višini 1.700 evrov, ki mu bodo to omogočila.**

REKLI SO:

“Videti otroka, ki običajno sedi ali leži ves dan, stoji in se giblje kot drugi otroci, je zelo gibljiva izkušnja. Pogosto slišimo, da naši izdelki resnično vplivajo na vsakodnevno življenje prizadetih družin,“ pravi Jan Erling Nilsen, direktor podjetja Made for Movement.

URŠKA BI SE RADA SAMA PELJALA NA SPREHOD

Največja Urškina želja je, da bi se skupaj s svojim kužkom lahko sama peljala na sprehod, med svoje prijatelje in na obisk k prijaznim sosedom. A da bi se ji uresničila želja, potrebuje invalidski skuter vreden približno **2.200 evrov**, ki ji ga starša ne moreta kupiti.

Urška Novak doma iz Ceršaka pri Šentilju je veselo in potrpežljivo 15 letno dekle. Zaradi cerebralne paralize IV. stopnje je priklenjena na invalidski voziček. Obiskuje prilagojen oddelek na OŠ Gustava Šiliha v Mariboru, kjer se zelo trudi, čeprav težko zmore. A gre rada v šolo, saj se tam vedno kaj zanimivega dogaja, pa še en kup prijateljev ima.

Živi v tričlanski družini, kjer je zaposlen samo oče, mama prejema nadomestilo za izgubljen dohodek, da lahko popoldne skrbi za invalidno deklenco. Čeprav težko shajajo iz meseca v mesec, Urško skoraj vsak teden

voziijo na fizioterapije, da ji ohranjajo gibljivost in moč. Vmes pa še doma pridno telovadijo, čeprav je Urška popoldne, ko pride iz šole že precej utrujena. A pravijo, da je to nujna stvar, da Urška lahko napreduje ali vsaj vzdržuje z veliko vztrajnostjo pridobljeno stanje.

Njena starša sta v prošnjo še zapisala: «Povsem je odvisna od najine pomoči, ker je nehodeča. Potrebuje pomoč pri oblačenju in slačenju, umivanju, transferjih,... Vodena je tudi na Uri Soča, kjer smo se letos pogovarjali, da bi zanjo bil primeren skuter, da bi lahko šla na zrak in obiskala bližnje in prijatelje, tako, da bi se peljala sama, ker so klanci pri nas kar visoki je midva z ženo ne moreva peljati na sprehod. Tako je primorana cel dan preživeti pred hišo. Urškina največja želja je, da bi bila lahko vsaj malo samostojna. Odkar je v Rehabilitacijskem centru Uri Soča videla skuter, sanja samo še o tem, da bi svojega kužka peljala na sprehod sama in šla na obisk do kakšnega prijatelja ali pa kar tako na sprehod po vasi.

Zelo težko nama je pri srcu, ker ji žal tega ne moreva omogočiti, tako se vsak večer v posteljo uleževa s sol-

Mala deklica, ki smo jo spoznali pred leti je odrasla in ji navaden voziček ne zadošča več za samostojnost. Komaj je čakala, da so ji na Inštitutu za rehabilitacijo predstavili tako težko pričakovan skuter.

znimi očmi, ker ne veva od kod dobiti denar, da svoji hčerki omogočiva vsaj malo samostojnosti.

Velikokrat mi reče, da najbolj pogreša svobodo, da ni ves čas prikovana na voziček in hišo. Tako se obračamo ponovno na vas, če bi bila kakšna možnost, da nam priskočite na pomoč in nam pomagata doseči ta cilj, ker ga sami resnično ne zmoremo. Hvala iz srca.»

Urška je bila konec septembra ponovno na Otroškem oddelku URI Soča v Ljubljani na dvotedenski celostni obravnavi. Najbolj je potrebovala fizioterapije in vaje, ki naj bi jih po navdilih njihovih strokovnjakov izvajali tudi doma. Julija je bila namreč Urška operirana na desnem stopalu, nato je dva meseca imela še mavec, ki so ji ga konec avgusta sneli in vzeli mere za opornici, da bo lahko stopila na nogi in izvajala ustrezne vaje.

Prav tako je v tem času Urška še enkrat preizkusila skuterje z različno močnimi motorji in širšimi kolesi, ki bi zmogli njihove klance. Tako so se tudi po nasvetu in priporočilu dr. Hermine Damjan obrnili na nas za pomoč pri nakupu skuterja, ki **stane 2.200 evrov**. Dobavlja ga podjetje Soča oprema d.o.o. Ljubljana.

Urška je na preizkusu - seveda pod budnim očesom prisotnih - opravila prve metre vožnje. Kar dobro ji je šlo. Z vsakodnevnimi vajo in kilometrinom pa bo postajala vedno bolj večja vožnje.

Kdaj pa bo tisti srečni dan, ko bo resnično iz garaže zapeljala svoj »Ferari« pa je odvisno od dobrih ljudi. Upamo, da ji bomo že do Miklavža lahko uresničili željo.

Urška na testiranju skuterja. Rdeča barva ji je bila najbolj všeč. Pravi rdeči ferari.

DA OSREČIMO SOČLOVEKA NI POTREBNO VELIKO. LE MALO DOBROTE.

S POSEBNO HODULJO BI KORNELIA LAHKO HODILA

Kornelia Trstenjak iz Ljubljane je sedemletna deklica s cerebralno paralizo, ki je z letošnjim letom, skupaj z bratcem dvojčkom Žanlukom, prestopila šolska vrata. Za samostojno gibanje uporablja invalidski voziček, vendar si starša želita, da bi deklica še hitreje in lažje napredovala.

Poleg vsakodnevnih plačljivih terapij bi Kornelii rada omogočila tudi pripomoček za hojo za katerega morata zbrati 4.000 evrov. To je posebna hodulja z oporo imenovana NF WALKER, pri nas v Sloveniji je še novost, sčasoma pa upamo, da jo bo krila tudi zavarovalnica.

Pripomoček za hojo je bil pred časom s strani fizioterapevtke Irene Vrečar testiran tudi na Otroškem Oddelku URI Soča, kjer se je preverila ustreznost pripomočka glede na deklino zdravstveno stanje. Prav tako so hoduljo nastavili glede na njene potrebe, zmožnosti in velikost. Vzeli so jo domov, kjer jo bodo lahko še testirali. S hoduljo bo Kornelia krepila mišice no-

gic in celega telesa, z njo bo šla lahko na dvorišče ali pa jo uporabljala v šoli v sklopu športne vzgoje, kjer bo lahko sama hodila. Živahna deklica je več kot navdušena nad posebno hoduljo in bila je presrečna, da mi je lahko ob mojem obisku pri družini pokazala kako lahko čisto sama hodi po stanovanju in domačem dvorišču.

Več o Kornelii in kaj bi ji pripomoček omogočal sta starša lepo opisala v prošnji: «Kornelia je bila pred sedmimi leti rojena skupaj z bratcem dvojčkom Žanlukom. Rodila se je prezgodaj, v tridesetem tednu nosečnosti in kmalu po rojstvu utrpela dihalno stisko, zaradi česar je utrpela možgansko krvavitev, kar je naši Kornelii pustilo trajne posledice pri gibalnem razvoju, tako grobe kot fine motorike.

Čeprav je Kornelia vse od odpusta iz Ljubljanske porodnišnice vodena v razvojni ambulanti, kjer se izvaja tudi nevrofizioterapije, to žal ne zadostuje, da bi se pri njej pokazal bistven napredek pri gibanju. Zdravstveno zavarovanje krije le dve terapiji na teden, Kornelia pa za priučitev pravih vzorcev gibanja, ki bi ji lahko pomagali tudi do hoje, potrebuje najmanj eno kva-

Kornelia na preizkušanju NF Walker hodulje, ki je bila zanjo povsem nova izkušnja. »Poglejte me, kako hodim. Res je, da me morajo še malo paziti a res je neverjeten občutek premikati se, hoditi.«

litetno nevrofizioterapijo dnevno. Stroške teh plačljivih terapij krijeva mati in oče. Poleg nevrofizioterapije deklica potrebuje še redne delovne terapije in hipo terapije, ki so prav tako samoplačniške. Kljub temu, da stroški zdravljenja hudo obremenjujejo naš družinski proračun, sva jih starša ob izdatni pomoči sorodnikov, še nekako zmogla.

Ko je bila Kornelia na strnjeni obravnavi v rehabilitacijskem centru Soča je prišla v stik s posebno »hoduljo« NF Walkerjem, ki ji omogoča samostojno gibanje, utrjevanje mišic, manjšanje tonusa, krepitev trupa, omogoča pravilen položaj kolkov. Žal NF Walker ni na voljo kot pripomoček za razvoj otroka preko ZZZS, zato sva se odločila, da greva v nakup hodulje NF Walker. Midva tega izdatka ne zmoreva sama, zato sva se obrnila na vas in vas prosiva za pomoč. V našem primeru bi z nakupom NF Walkerja Kornelii omogočili nada-

ljevanje zdravljenja in njen razvoj. Vljudno vas prosiva, da najine prošnje ne odložite, ampak razmislite o možnosti donacije za našo Kornelijo, ki ima s »hoduljo« NF Walker izredno dobre možnosti, da shodi in postane samostojna.»

Tudi mi si želimo, da bi Kornelia nekoč lahko shodila in postala samostojna. Zato že prvi korak na tej poti vsi skupaj lahko naredimo že danes. Pomagajmo družini Trstenjak zbrati potrebna sredstva za plačilo hodulje, ki bo mali deklici omogočila hojo in olajšala življenje. Tudi proizvajalec naprave je šel družini naproti.

V podjetju Soča Oprema, ki je uvoznik naprave NF WALKER, so nam povedali, da hodulja stane 6.560 evrov in da je proizvajalec pripravljen dati 40% demonstracijski popust. Upamo, da bomo s tem pripomočkom pomagali ne samo Kornelii ampak tudi drugim otrokom.

Veliko več otrok s posebnimi potrebami ima zdaj dostop do inovativnih rešitev mobilnosti.

ALEKSANDER POTREBUJE NOV PRENOSNI RAČUNALNIK

Aleksander Kolar iz Oplotnice je star 18 let in izredno priden dijak 4. letnika Gimnazije Slovenske Konjice. Je močno slaboviden fant zato v šoli uporablja računalnik in ostalo opremo, ki mu pomaga, da normalno sledi pouku.

Vendar je šolski računalnik že star, počasen in zastarel. Aleksander težko sledi pouku in normalno opravlja vse šolske obveznosti, ki so v šoli zahtevane. Zato se je skupaj z mobilno pedagoginjo iz Centra IRIS obrnil na nas za pomoč pri nakupu novejšega programa za povečanje besedila in računalnika, ki bo hitrejši, sposobnejši in močnejši. S tem bi se Aleksandru učenje in ostale aktivnosti olajšale in hitreje opravile.

Aleksander je kljub izjemni bistrosti zelo preprost in skromen fant. Povedal mi je, da se mu je vid pri osmih letih naenkrat močno poslabšal. Najbolj se spomni, da v 3. razredu ni več mogel

sedeti v tretji vrsti, ampak se je presedel v prvo vrsto. Kljub temu je bil v osnovni šoli vsa leta odličnjak, srednjo šolo pa je nadaljeval s prav dobrim uspehom. Poleg tega ima številne talente in je zelo povezan z naravo. Doma ima svoj vrt, kjer sam skrbi za njega, vse mu odlično uspeva, tudi razna zelišča in začimbnice, ki jih uporablja za izdelavo raznih izdelkov, mil in pripravo čajev. Pravi, da se za vsako težavo najde rožica, ki nam lahko pomaga.

Ima tudi svojega kužka in kokoško, rešuje pa tudi vse tiste rožice in kaktuse, ki jih domači že odpišejo. Pove tudi, da se še ni odločil glede vpisa na fakulteto, rad bi študiral psihologijo, da bi po študiju pomagal mladim ali pa postal učitelj razrednega pouka. Res je pravi fant za delo z ljudmi, tako kot z naravo ali živalmi.

Že četrto leto Aleksandra na njegovi učni poti spremlja tudi mobilna tiflopedagoginja Karmen Grum. Z njim izvaja ure, ki so namenjene premagovanju ovir v šoli, ki nastanejo zaradi vida. Aleksander je močno slaboviden, poleg majhnega ostanka vida njegov vid še dodatno otežuje prevelika

Za takšnega fanta so včasih pravili, da bi lahko gore premikal. Vesel in ves čas nasmejan. Poln dobre volje z nalezljivim nasmehom.

občutljivost na svetlobo ter težje ločevanje barv. Težave mu povzročajo tudi direktna svetloba in posledično bleščanje, prav tako nistagmus oziroma nenadzorovano tresenje očesnih zrkel, ki se pojača ob utrujenosti, stresu in daljših branjih.

Da bi uspešno sledil pouku, potrebuje kar nekaj prilagoditev, predvsem pa pripomočkov za slabovidne. Največkrat učna gradiva niso prilagojena in ustrezna (učbeniki so napisani z drobnim tiskom, težave povzročajo tudi zemljevidi in slikovno gradivo), zato bi brez ustreznih tehničnih pripomočkov Aleksander težko prebral gradivo zapisano na papirju. Prav tako ne vidi na tablo pa tudi zapiša za seboj ne more prebrati.

Edini način, da lahko sledi učnemu procesu, torej da piše, bere zapiske, vidi na tablo, nujno potrebuje prenosni računalnik z večjim in nebleščim ekranom ter programom za povečanje

ekranske slike in besedila. Tudi učbenike v elektronski obliki bere na računalniku.

»Ker ima Aleksander prenosnik že četrto leto in ga uporablja ves čas, je seveda le še vprašanje časa, kdaj ga bo potrebno zamenjati, s tem pa tudi vso programsko opremo. V letošnjem letu ga čaka pisanje mature, del katere bo pisal s prenosnikom in programom za povečanje, zato sem predlagala, da mu Zavod VID omogoči nakup. Naj poudarim, da je Aleksander učno zelo uspešen, motiviran in ambiciozen dijak, pa tudi zelo prijeten. Prenosnik mu bo koristil tudi pri nadaljnjem šolanju oz. študiju.« je v strokovno mnenje zapisala Aleksandrova tiflopedagoginja.

Na zavodu VID bomo Aleksandru z veseljem pomagali pri nakupu prenosnika in ostale opreme vredne 2.000 evrov, da se bo še naprej lahko enakovredno šolal skupaj z vrstniki.

Vseskozi sta mu v oporo oče in mati, ki ga vzpodbujata v življenju.

MOČNO SLABOVIDEN TONI SI ŽELI IMETI SVOJ RAČUNALNIK

22-letnega Tonija iz Ljubljane sem spoznala med poletnimi počitnicami in kar nisem mogla verjeti, da je kljub težavam z očmi in slabovidnostjo šele v lanskem šolskem letu začel obiskovati posebni program vzgoje in izobraževanja v Centru IRIS v Ljubljani. Ima kronično obolenje oči. Že vrsto let se zdravi pri oftamologih v Avstriji, kamor ga starši redno vozijo na samoplačniško zdravljenje.

Toni Perić je bil do devetega leta čisto običajen in družaben fant. Rad je igral nogomet, se družil s prijatelji in hodil v redno šolo. Potem pa so se počasi začele težave z očmi, opazili so, da težko sledi pouku, da ne vidi na tablo, televizijo, da se težko orientira v prostoru...

Starša sta postala izredno zaskrbljena, sledili so številni obiski pri specialistih, bili so na očesni kliniki v Ljubljani. Tonija so peljali še v Beograd in na tri očesne klinike v Zagreb, kjer so končno srečali oftamologa, ki jih je takoj po pregledu napotil na zdravljenje v Gradec. Povedal jim je, da je za Tonijeve težave z vidom krivo močno vnetje, katero žarišče je potrebno odkriti. Tako so pred

sedmimi leti v Avstriji oftamologi potrdili diagnozo in Tonijeve oči oziroma vnetje začeli zdraviti z antibiotiki in ostalimi zdravili. Še vedno ga redno, dva do trikrat letno vozijo na preglede, tudi zdravila Toni še jemlje. Jeseni bo imel ponovni pregled. Srčno upajo, da se mu vid ni poslabšal in ne bo potreboval operacije.

Drugače pa je Toni presrečen in lepo napreduje odkar je začel obiskovati šolo v Centru IRIS za slepe in slabovidne Ljubljana. Pravi, da je sedaj med sebi enakimi, uči se orientacije, ima računalništvo, trenira judo, na specialni olimpijadi je dobil že kolajno, lahko se ukvarja še z drugimi športi prilagojenimi slepim in slabovidnim.

V 5. razredu, ko so se začele težave z vidom, je Toni začel obiskovati osnovno šolo s prilagojenim programom Dečkova v sklopu Centra Janeza Levca, a tam ni mogel napredovati in se zaradi težav z vidom enakovredno vključevati med ostale vrstnike. **Da bi lahko napredoval v šoli in mogoče kasneje dosegal še večje cilje, pa potrebuje stacionarni računalnik z velikim ekranom, prilagojeno tipkovnico in Zoom tekst za povečavo. Oprema vredna 2.650**

Vsak starš bi za svojega otroka naredil vse, da bi mu le omogočil uresničiti njegove sanje. Tudi Tonijev oče. A če ne gre, preprosto ne gre. Takrat smo na vrsti vsi tisti, ki z delom in prispevkom lahko zapolnimo tisti manjko, da bo lahko otrokova pot v samostojnost čim lažja.

evrov za invalidsko upokojenega očeta in mamo, ki zaradi zdravstvenih težav dela samo polovični delovni čas predstavlja preveliko finančno breme.

V upanju, da bomo skromni družini pomagali olajšati finančno breme, Toniju pa uresničiti željo po napredovanju in raziskovanju, sta nam njegova učitelja Urška Lah in Grega Hribar v prošnjo za pomoč napisala:

»V šolskem letu 2017/2018 je pričel obiskovati šolo v Centru IRIS, kjer smo ugotovili, da bi mu računalnik z ustrezno pripadajočo opremo omogočil večjo vključenost v šolsko delo. V zelo kratkem času, v roku dveh mesecev se je naučil desetprstnega slepega tipkanja na računalni-

ku. Tudi druge računalniške veščine hitro osvaja. Toni je zavzet in navdušen pri spoznavanju računalnika in njegovih možnosti. Rad že sam napiše prispevke za šolski časopis ali svojo šolsko skupino. Tudi po spletu poišče informacije ali si zavrti pesem. Toni ima doma star prenosnik, ki pa ima zaradi Tonijevega minimalnega ostanka vida povsem premajhen zaslon za nemoteno delo. Priporoča nakup računalnika s čim večjim zaslonom in prilagojeno tipkovnico (močno povečane črke). **Toni bo s svojo voljo in zagnanostjo prav gotovo dobil še večji zanos, prav tako pa napredoval pri šolskem delu in drugih spretnostih. Vsekakor bi šla donacija v prave roke.**«

Naše Dobre novice so bile tudi Toniju zanimivo branje.

TIMU SMO ODPRLI OKNO V SVET ZNANJA IN RAZISKOVANJA

Za nami je še ena velika izročitev oziroma prijeten dogodek. Z donatorji, starši in prijatelji iz Centra IRIS za slepe in slabovidne Ljubljana smo 10-letnemu Timu Jurkasu podarili brajevo vrstico s prenosnim računalnikom in ostalo opremo s katero bo lažje pisal domače naloge, bral in se učil.

Malo pred prijetnim dogodkom so se učitelj računalništva Tomaž Dojnik, Timov oče in Dušan Jankovič iz Diopte lotili priprave računalnika in vrstice, da nam bo Tim lahko pokazal kako že zna rokovati z opremo. Že v prvem razredu se je učil slepega tipkanja, nato računalništva in brajice. Pri pouku uporablja šolski računalnik, sedaj pa ga bo imel tudi doma, čisto svojega in vrstico tudi!

Njegova mamica je rekla, da ga sedaj verjetno kar 14 dni ne bo spravila iz sobe, da bo lahko v miru delal na raču-

Čudovito darilo v zahvalo za pomoč bo krasilo prostore naše zavoda.

nalniku, ki mu je odprl okno v svet večje samostojnosti, pridobivanju splošne razgledanosti in uresničevanju njegovih želja ter razvijanju številnih talentov.

Takoj, ko je bilo vse pripravljeno se je slepi deček lotil raziskovanja vseh možnosti, ki mu jih nudi oprema in se z veseljem v očeh zahvalil vsem, ki so mu to omogočili. Prav tako je obljubil, da se nam bo jeseni, v novem šolskem letu še kaj oglasil in sporočil kako mu gre. Ob predaji je zaključeval 4. razred osnovne šole v Centru IRIS, z odličnim uspehom seveda. Saj je zelo nadarjen, ustvarjalen, iznajdljiv in samostojen deček. A Tim pravi, da bo še vedno mamico prosil za pomoč, čeprav ima v šoli skoraj same petice. Njegova močna področja so računalništvo, naravoslovje, logično mišljenje, tudi matematika, kar je pri slepih zelo redko. Tim si namesto števil predstavlja barve v raznih odtenkih kar je res neverjetno.

Ne želi pa se izpostavljati ali izstopati, čeprav ima veliko talentov, ki bi jih lahko izrazil

Prsti sledijo iglicam na brajevi vrstici. Tim »bere« in nadzoruje vse, kar mu računalnik omogoča »videti«.

tudi tako, da bi jih pokazal in delil z drugimi. Mogoče, ko bo večji. Seveda mu še naprej želimo veliko uspehov, kar gre velika zasluga tudi njegovim učiteljicam Tini Kastelic in staršem, ki ga pri tem spodbujajo, tako v šoli in doma kot tudi pri drugih aktivnostih, tudi pri plavanju.

Kot običajno se nam je na predaji pridružilo kar nekaj donatorjev, ki so Timu omogočili novo pridobitev. Iskrena hvala vsem, ki ste lahko z nami delili to izkušnjo in dodali kamenček v mozaiku zbiranja sredstev, da smo za Tima v petih mesecih s pomočjo 34 donatorjev zbrali kar 6.800 evrov. Hvala velikim in malim donatorjem, vsak prispevek je bil še kako pomemben. Hvala nekaterim, ki nam že dolgo stojite

ob strani: **Extra lux d.o.o. Ljubljana, Petrol d.d., Ljubljana, Soča-oprema d.o.o., Ljubljana, Nexi d.o.o., Ljubljana in vsem drugim.**

Takšni dogodki nas v Zavodu VID še bolj utrdijo v prepričanju, da smo se pred dolgimi leti odločili prav, ko smo se podali na pot dobrodelnosti. Da kljub občasnim težavam in nerazumevanju ljudi na koncu ob otrocih, kot je Tim in njegovem veselju in navdušenju nad novimi možnostmi, preprosto **veš, da delaš prav. Ko vidiš obraze donatorjev, ki so zadovoljni, ker vedo, da so njihova sredstva šla v prave roke. In da nameni postanejo dejanja pri nas.**

Iskrena hvala vsem, ki nam pomagate uresničevati otroške želje!

Zmagali smo, je rekel Tim in dvignil roko v pozdrav vsem dobrim ljudem.

PRIREDITEV OB PODARITVI ELEKTRONSKE LUPE NIKI

Ob zaključku akcije zbiranja sredstev za nakup elektronske lupe so nam učenci in otroci vrtca OŠ Rudija Mahniča Brkinca-Pregarje pripravili čudovito in ganljivo predajo lupe za njihovo slabovidno sošolko Niko.

Prireditev je potekala v telovadnici, ki se nahaja v Vaškem domu v Pregarjah. Pod vodstvom mentoric in strokovnih sodelavk so nam s plesnimi in pevskimi točkami ter dramsko uprizoritevijo pričarali nepozabno doživetje! Dokazali so, kako malo je potrebno, da se življenje obrne na bolje!

OŠ Rudija Mahniča Brkinca-Pregarje. Na šoli so jo lepo sprejeli in se med novimi sošolci počuti odlično, saj ji tako radi pomagajo kadar jih potrebuje. A je vseeno zelo samostojna, zato njena učiteljica Danica Benigar pravi, da včasih kar pozabijo, da je otrok s posebnimi potrebami in da

Še pozdrav vseh otrok vsem, ki smo pomagali, da bo njihova sošolka sedaj lahko bolje videla tudi njih.

Nika Tomažič doma iz Velike Bukovice je devetletna slabovidna in naglušna deklica, ki bo letos uspešno zaključila 2. razred redne

vseeno potrebuje določene prilagoditve, dodatno učno pomoč in povečano gradivo ali kaj drugega.

Nika nas je razveselila s sveže nabranimi šopki rož

Tako velika in slavnostno okrašena miza za tako majhno a zmogljivo napravo, ki bo Niki omogočala pridobivanje znanja.

Z njo dela tudi mobilna učiteljica Mateja Maljevac iz Centra IRIS, Ljubljana, ki je predlagala nakup elektronske lupe vredne skoraj 1.400 evrov, ki bi ji olajšala šolanje in razbremenila oči. Povezali smo se z Nikino šolo, kjer so nam bili pripravljene priskočiti na pomoč pri zbiranju sredstev. Čeprav je to najmanjša devetletna šola v Sloveniji ima veliko srce. Zelo dobro sodelujejo z učenci, starši in okolico. Skratka, odprti so za sodelovanje, saj je bila njihova v.d. ravnateljica Mateja Maljevac takoj, ko sem jih konec marca obiskala na šoli, pripravljena pozvati okoliška podjetja in posameznike, da donirajo in tako pomagajo njihovi učenci Niki. Odzvalo se je sedem podjetij in posameznikov, ki so Niki omogočili, da bo lažje odstirala nova obzorja in odkrivala nova znanja in tako postala bolj enakovredna svojim sošolcem. Iskrena hvala tudi vsem ostalim, ki ste vsak na svoj način pripomogli, da se je akcija končala v manj kot dveh mesecih in tako pokazali, da lahko z majhnimi dejanji spreminjamo svet in ga delamo boljšega. Hvala tudi g. Dušanu Jankoviču iz podjetja Diopta, ki je bil Niki takoj pripravljen dati lupo v uporabo.

Nikini donatorji so bili: g. Ivan Tomažič iz Pregarij, Avtoexpert Sandi Fabjančič s.p. iz Povžan, KTD Pregarje, podjetji Plama-G.E.O, d.o.o., Podgrad in Termoplasti-plama d.o.o, Podgrad, Butnar Vesna s.p., Pregarje in Banka Intesa Sanpaolo d.d iz Kopra.

Nekaj utrinkov z zelo prikupe proslave Nikinih sošolcev, ki so ji pokazali, kako so veseli zanjo.

VID IZ ILIRSKE BISTRICE SE BO LAŽJE POTEPAL

Na otroškem oddelku URI-Soča Ljubljana smo v prijetnem vzdušju z Vidom in njegovo mamico preizkusili novi transportni voziček. Hodniki na Soči so nam postali že zelo domači, prav tako pa tudi osebje otroškega oddelka. Še posebej fiziatrinja prim. Hermina Damjan, dr. med., ki nam vselej z veseljem priskoči na pomoč pri naših akcijah. Otroci zaradi nje in ostalih sodelavcev dobijo vedno najboljše za njihov napredek.

Vidu je bilo kar malo nerodno v družbi dr. Damjanove, mene, mamice in terapevta.

Šestletni Vid Tonc je otrok s posebnimi potrebami in popolnoma odvisen od mamine nege. Zaradi prezgodnjega rojstva ima hudo obliko cerebralne paralize, polžev vsadek za sluh in je slep na eno oko.

gice ter se v Ljubljano vozita na samoplačniške nevrofizioterapije, ki si jih mama samohranilka z dvema otokoma lahko privošči le z vztrajnim zbiranjem zamaškov. Pri tem ji pomagajo prijatelji, znanci, šole in vrtci.

Kljub vsemu je zelo živahen in potrpežljiv deček. Rad se crklja in objema. Lani decembra je bil na laserski operaciji nog v Srbiji. Mamica pravi, da so rezultati izjemni, saj Vid sedaj že sam stopi na noge in ob opori hodi. Seveda pa vsakodnevno doma redno telovadita in razgibavata no-

Vid ima tudi posebej prilagojen voziček – počivalnik, ki ga uporablja predvsem v razvojnem oddelku vrtca CIRIUS Vipava, kamor ga vsakodnevno vozijo. Vendar je počivalnik prevelik in pretežak za vsakodnevno prevažanje iz vrtca domov in na preglede, zato je dr. Damjanova predlagala naj

se mamica obrne na nas za pomoč pri nakupu ustreznega vozička, ki bi jim olajšal življenje. Saj zavarovalnica ne more pokriti obeh vozičkov, mamica pa si ga sama tudi ni mogla privoščiti.

starejšo sestrico med počitnicami lahko potepali v naravi in se odpravili na krajše izlete.

Zato smo z veseljem Vidu in njegovi mamici omogočili nakup transportnega vozička, ki jima bo olajšal in polepšal življenje. Ker je voziček lahek in enostaven za zlaganje v avto, bo mamica Vida lažje peljala na preglede k zdravniku, terapije, obiske in v trgovino. Predvsem pa se bodo skupaj s

Da lahko uresničujemo otroške želje in potrebe nam uspeva le s pomočjo številnih donatorjev, tako posameznikov kot podjetij iz cele Slovenije. Ena velika zahvala vsem! Tudi podjetju Plastika Pogačar d.o.o. iz Gore pri Komendi, ki je Vidu omogočilo nakup vozička vrednega 1.000 evrov.

Zamaški za Vidove terapije

Poleg tega, da smo Vidu pomagali do novega transportnega vozička, smo s skupnimi močmi za dečka in njegovo mamico naredili še eno dobro delo, da vsaj nekaj časa ne bosta imela skrbi kako plačati Vidove terapije, ki jih ima v Ljubljani. S terapijami se namreč dečku krepijo mišice telesa in večajo njegove sposobnosti samostojnejšega gibanja.

Ker Vidova mamica terapije plačuje le s pomočjo

zamaškov, ki jih zbere, so ji na pomoč priskočili tudi prijatelji iz OŠ Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje. Na dom so jima pripeljali kar cel kombi zamaškov, ki so jih njihovi učenci in učitelji pridno zbirali za dober namen.

Prav tako nam je od Niki-
ne lupe **ostalo 238 evrov**, ki jih je deklčina mamica želela podariti malemu dečku, saj Vid živi v njihovi bližini. Še enkrat toliko pa smo primaknili na

zavodu od drugih donacij in tako **Vidu omogočili plačilo 10 nevrofizioterapevtskih obravnav v višini 500 evrov.**

Poleg tega nas je poklicala gospa Nataša Tomšič iz Ljubljane in vprašala komu bi lahko podarili dve vreči zamaškov, ki so jih zbrali dijaki 1.d letnika Gimnazije Ledina v projektu »Prostovoljstvo«. Tudi njihove zamaške bo mamica porabila za plačilo Vidovih terapij. Veseli nas, da tudi mladi znajo

prisluhnuti pomoči potrebnim. Iskrena hvala. Le tako naprej!

Gospa Nataša Tomazič je predala zamaške Vidu in mamici.

METKA BO LAŽJE GLEDALA NA TABLO

Devetletna Metka Novak je v začetku poletnih počitnic dobila elektronsko lupo s katero bo lažje gledala na tablo, pa tudi brala in pisala domače naloge. Elektronska lupa ji bo olajšala gledanje slik v učbenikih in delovnih zvezkih, pa še detajle bo lahko videla. Obenem pa bo potreba po lupi v višjih razredih še večja saj se zmanjšujejo velikosti črk v besedilih in slike v vseh šolskih gradivih.

Metka kljub težki okvari vida obiskuje 4. razred redne OŠ v Kopru kjer potrebuje prilagojene metode in oblike dela.

Njen trud pri delu za šolo in vse ostale aktivnosti je neizmerno večji kot pri njenih vrstnikih, a ko opazujemo to mlado, živahno, vedno nasmejeno in uspešno deklico se lahko prepričamo, da je prav vse mogoče. Novo pridobljeni pripomoček ji bo prinesel dodatno spodbudo pri njenih šolskih obveznostih, v razredu pa je tako pridna in uspešna deklica postala še bolj priljubljena. Mamica pa

vesela, saj se je bala kako bo vedoželjna Metka sprejela nov pripomoček.

Slabovidna deklica je že konec lanskega šolskega leta preskusila podarjeno lupo in bila z njo zelo zadovoljna. Kar nekaj časa jo je imela doma na testiranju, da se je lahko naučila rokovanja z njo. Metka je lupo skupaj z mobilno učiteljico Matejo Maljevac pokazala tudi sošolcem, ki so jo občudovali in hoteli videti kako deluje. A jim je učiteljica povedala, da je to drag pripomoček, s katerim bo Metka lažje gledala na tablo in v knjige, da ga mora skrbno

Vau, kako so črke kar naenkrat dovolj velike in jih z lahkoto preberem. Pa tako dobro jih vidim in še zelo svetle so.

čuvati in da morajo biti tudi oni pazljivi.

Navdušeni so bili tudi nad vrtljivo kamero, ki jo ima lupa. Z njo Metka lahko slika vse kar je na tabli ter grafe in slike na steni, pa razna besedila, lahko fotografira tudi sošolce in prijateljice. Tudi svoj obraz lahko pogleda, pa prste na roki oziroma vse kar jo zanima, saj sedaj lahko pogleda tudi detajle in manjše stvari, ki jih prej ni mogla videti. Vse to si lahko shrani in kasneje tudi prepíše v zvezek ali pa lupo lahko priklopi na televizijo, ki ima večji ekran in se lažje uči.

Zato smo veseli, da smo ji skupaj z donatorko Ivanko Benda, omogočili nakup lupe, ki bo vedoželjni deklici odprla okno v svet lažjega branja, učenja in raziskovanja. Gospa Ivanka se je namreč odločila, da namesto rojstnodnevni daril ob svojem jubileju raje pomaga Metki. Z veseljem so se tej ideji pridružili njeni najbližji, sorodniki, prijatelji in sodelavci ter **zbrali 1.400 evrov**, potrebnih za nakup lupe.

Predajo smo imeli v Ljubljani v podjetju Diopta, s katerim

že leta odlično sodelujemo. Bilo je prav ganljivo, ko nam je deklica pokazala kako ji bo ta majhen pripomoček spremenil življenje in olajšal šolanje. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pripomogli k temu lepemu dogodku, predvsem gospe Ivanki za njeno veliko a skromno srce, saj je postala svetel zgled tudi ostalim, da lahko rojstni dan praznujemo tudi drugače in tako osrečimo tudi ostale.

Tole je pa moj prvi selfi z elektronsko lupo.

Metka skupaj z gospo Ivanko Benda (levo) in njeno sestro.

Kot vedno, ob zaključku naših akcij smo tudi z Metko naredili obvezno skupinsko slikanje vseh nas, ki smo bili tisti dan na izročitvi.

TOMAŽ MORGUT BO LAŽJE ZAPISOVAL UČNO SNOV

Slabovidnega Tomaža iz Kovaškega vrha smo razveselili z novim prenosnim računalnikom in ostalo opremo **vredno 1.590 evrov**, ki ga potrebuje za lažje zapisovanje učne snovi. Zaradi slabovidnosti težko piše v zvezek, zapisano snov pa težko prebere in se uči. Svojega računalnika ni imel, šolski pa je bil že star in dotrajan.

Novega mu šola in mamica samohranilka niso mogli kupiti, zato so se obrnili na nas za pomoč pri nakupu računalnika, ki bo njegov in mu bo omogočal ustrezne pogoje šolskega in domačega dela.

Letos Tomaž zaključuje osnovno šolo zato bo računalnik potreboval tudi pri NPZ-jih, prav tako pri nadaljevanju študija na srednji računalniški šoli. Tanja Tajnikar, kot mobilna pedagoginja iz Centra IRIS za slepe in slabovidne Ljubljana, spremlja po šolah slabovidne otroke in nudi strokovno oporo učiteljem, staršem in otrokom.

Z njo že vrsto let dobro sodelujemo in pravi, da se pogosto zgodi, da v največji želji rešiti vsako otrokovo oviro pri spremljanju učnega procesa naletijo na oviro tudi učitelji, saj je pogosto reševanje težav povezanih s finančnimi sredstvi.

Podobna zgodba se je zgodila tudi pri slabovidnem Tomažu za katerega se je zavzela in nam ga predstavila.

15-letni Tomaž obiskuje 9. razred redne Osnovne šole Pohorskega bataljona v Oplotnici. Zaradi kratkovidnosti sedi v prvi vrsti zaradi lažjega sledenja učnemu pro-

Tomaž pri prvih korakih raziskovanja s svojim novim prijateljem, ki mu bo pomagal pri šolanju in tudi drugih opravilih.

cesu. Učitelji mu prilagajajo učna gradiva v povečanem tisku, da lažje vidi. Prav tako mu prilagajajo tabelsko sliko.

Poleg vseh šolskih potrebščin je Tomaž uporabljal tudi šolski računalnik, da si je lahko pripravil ustrezne zapiske za lažje učenje. Ker je bil računalnik že precej star, se je tik pred koncem lanskega šolskega leta pokvaril. Ta računalnik je bil že v resnično slabem stanju, zato so se na sestanku strokovne skupine dogovorili, da morajo učencu za naslednje šolsko leto nujno zagotoviti nov računalnik, ki mu bo omogočal ustrezne pogoje dela.

Tomaž počasi zaključuje osnovno šolo, zato so bili vsi enotnega mnenja, da mu morajo zagotoviti računalnik na način, da bo njegov in ne šolski, saj mu bo v veliko pomoč tudi v srednji šoli. Mobilna pedagoginja pravi, da so se pri pogovoru o nakupu računalnika zavedali, da jim brez pomoči kakšnega donatorja ne bo uspelo rešiti težave, saj je družina v finančni stiski. Zato so se obrnili na nas v upanju, da jim bomo lahko ponudili

roko in jim pomagali olajšati Tomaževo življenje.

Potrudili smo se, da smo med počitnicami spoznali mirnega in zadržanega fanta in mu skupaj z našim donatorjem podjetjem EMB Bizant d.o.o. iz Ljubljane - Črnuče omogočili, da je lahko že konec meseca septembra lažje sledil pouku in si delal zapiske. **Tomaž, ki je komaj čakal, da dobi čisto svoj prenosni računalnik, se je na predaji, ki je bila na OŠ Pohorskega bataljona v Oplotnici ponosno postavil za fotografiranje in se zahvalil za res dobro delo, ki so ga v podjetju Bizant naredili za njega in mu olajšali šolanje. Skupaj z mamico, mobilno učiteljico Tanjo Tajnikar in ravnateljem šole Matjažem Vrtovcem, specialno pedagoginjo Petro Pešak in socialno delavko Janjo Plohl, smo delili veselje ob novi Tomaževi pridobitvi.**

Ker Tomaž v šoli ne vidi tudi na tablo, v šoli iščejo še ustrezne pripomočke in rešitve v tej smeri. A najbolj se je mudilo za računalnik, potem bomo pa videli kako naprej!

Še za spomin vsi skupaj ob Tomažu in novem računalniku.

IRIS JE DOBILA ELEKTRONSKO LUPO

S pomočjo podarjene elektronske lupe bo slabovidna Iris dosti lažje brala iz učbenikov in knjig, kar ji bo pomagalo pri delu v šoli kot tudi doma. Predvsem pa bo postala bolj samostojna.

Na OŠ Dušana Muniha v Mostu na Soči smo veseli ob predaji lupe skupaj z Iris, staršema, mobilno pedagoginjo Jeleno Žagar, ravnateljem šole Cirilom Makovcem, Iri-sino učiteljico Aleksandro, specialno pedagoginjo Majo, šolsko pedagoginjo Jožico ter z gospo Damjano Blažek Suša, predstavnico AS Zavarovalne družbe d.d.. Navdušena deklica nam je pokazala kaj vse že zna in kako bo lupo uporabljala pri šolskem delu. Lepo je bilo opazovati Iris kako samozavestno in spretno rokuje z lupo in kako ji nov pripomoček odpira okno v svet lažjega učenja.

Slabovidna Iris Burgar živi v petčlanski družini v Dolenji Trebuši pri Slapu ob Idriji. Ima dve mlajši sestrici Gajo in

Aljo. Mamica pravi, da so vse tri prijazne, vesele in energične deklice. 10-letna Iris je bila do 4. razreda na podružnični šoli Dolenja Trebuša, 5. razred pa je letos začela obiskovati v OŠ Dušana Muniha v Mostu na Soči.

Pred dobrim letom so se pri Iris pojavile težave z vidom, ki so se kazale predvsem pri branju in gledanju na šolsko tablo. Starša sta mislila, da bodo zadostovala očala, pa se je ob obisku oftamologinje izkazalo, da težave z vidom niso povezane z dioptrijo. Napoteni so bili v Ljubljano na očesno kliniko, kjer je bila Iris dvakrat hospitalizirana. Na podlagi preiskav so ugotovili redko gensko bolezen Stargart sindrom, ki z leti žal napreduje. Kasneje so z gen-

Tale majhna stvarca pa naredi črke v zvezku prav velike. In tudi note pesmice sedaj bolj vidim, da bom lahko pravilno pela.

skimi preiskavami to diagnozo tudi potrdili.

Pri bolezni gre za okvaro centralnega vidnega polja, ki se kaže ob gledanju na daleč in blizu, največje težave so pri branju, prepoznavanju obrazov... Zoper to bolezen še ni možnosti zdravljenja, pomagajo pa si lahko z različnimi pripomočki (lupe, daljnogled, očala za povečavo). Na očesni kliniki so Iris predpisali očala za povečavo ter daljnogled, vendar si z očali ni dosti pomagala, saj ji niso povečala teksta.

Iris ima na obe očesi okoli 20% preostalega vida. Na ministrstvu za šolstvo so ji odobrili 2 uri pomoči, ki jo na šoli enkrat tedensko izvaja mobilna učiteljica iz Centra IRIS s katero trenira vid in preostala čutila. Eno uro pomoči pa izvaja specialna pedagoginja. Za sledenju pri pouku potrebuje prilagojene metode in oblike dela ter prilagoditev vseh šolskih gradiv. Kljub okvari vida se Iris nalog loteva po vidni poti. Pri branju potrebuje povečavo črk, močnejše kontraste in primerno osvetlitev (preprečevanje bleščanja). Ker je

prognoza vida nestabilna, deklice v šoli ne smejo preobremenjevati z vizualnimi informacijami in šolskim delom.

Za razbremenitev oči so ji med drugim priporočali tudi uporabo elektronske lupe. Zato sta s tiflopedagoginjo Jeleno Žagar preizkusili različne pripomočke, ki bi ji omogočili lažje branje. Najbolj si je pomagala z elektronsko lupo eMag 70 HD. Zato se je družina obrnila na nas za pomoč, ker si tega dragega pripomočka sami niso mogli privoščiti.

Tako kot smo bili na Vidu pripravljeni pomagati družini Burgar in vedno nasmejani Iris, se je klicu na pomoč takoj odzvala tudi Adriatic Slovenica Zavarovalna družba d.d iz Kopra, ki je v celoti donirala sredstva za nakup nujno potrebne lupe.

Prenosna elektronska lupa s kamero vredna 1.350 evrov bo slabovidni Iris olajšala pot pri nabiranju novih znanj, izzivov in dogodivščin, ki jih bo vsako leto več in omogočala več samostojnosti.

Ja, ja. Vi se kar slikajte. Mene pa bolj zanima tale moja nova lupa. Kaj vse bom lahko počela z njo.

SADOVI NAŠEGA DOLGOLETNEGA DELA

Če prilagodimo stara vedenja o tem, da če hočemo imeti dobro letino moramo dobro sejati in jo prilagodimo na odnose med ljudmi in svojo osebno rast ter napredek ugotovimo, da za oboje velja

KOT 1000 BESED

popolnoma enako. Predstavljamo vam le nekaj slik iz našega bogatega arhiva izročitev. Za vsako sliko stojijo potreba, želja po lepšem življenju, veliko dela in številni prevoženi kilometri širom Slovenije, nešteti telefonski pogovori, usklajevanje z zdravniki in terapevti, ter obiski naših poverjenikov v podjetjih in na domovih, da smo vse akcije pomoči speljali. Številni posamezniki in podjetja so poseja-

la dobra semena. Semena, ki so vzknila v dobra dejanja in otrokom omogočila lepši svet in življenje, ter jim olajšala marsikatero težavo. Da te slike govorijo uspešne zgodbe stojijo za njimi namesto obljub konkretna dejanja naših donatorjev - podjetij in posameznikov in

NAJ GOVORIJO SLIKE

70 LET DRUŠTVA SLEPIH IN SLABOVIDNIH

Da je svet lahko zelo drugačen. Da ga lahko dojemamo na drugačen način in z drugačnimi zaznavami nam lahko povedo vsi tisti, ki so izgubili vid. Njihov svet je svet teme ali pa le meglenih slik. A se v njem odlično znajdejo. In celo živijo polnovredno življenje kljub svojim omejitvam. Pomagajo si med seboj, skrbijo tudi za druge, ki jih je usoda popeljala na podobno pot. In pri tem so lahko tudi zelo uspešni v tistem kar delajo. Bili smo na njihovem praznovanju pomembnega jubileja in naj se sami predstavijo.

PRAZNOVALI SMO 70 LET

V četrtek, 7. junija 2018 je v Prešernovem gledališču Kranj potekala slovesna prireditev v okviru katere smo praznovali 70-letnico delovanja društva.

se kmalu združile v enotno organizacijo. Leta 1997 pa je društvo pridobilo sedanjo organizacijsko obliko in ime Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Kranj.

Društvo je invalidska organizacija, katera je pridobila tudi status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva. V organizaciji se združujejo slepe in slabovidne osebe s področja vseh 18 gorenjskih občin.

Društvo svojim članom in osebam katere imajo okvaro vida in niso člani, pomaga, da živijo lažje in čim bolj kakovostno življenje. Društvo deluje po načelu prostovoljnosti, samostojnosti, nepridobitnosti, demokratičnosti, humanitarnosti in enakopravnosti. Za delovanje naše organizacije so potrebna finančna sredstva, katera pridobivamo iz različnih virov. Najpomembnejši viri so Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO), občine, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake

Sedež Medobčinskega društva slepih in slabovidnih v Kranju.

možnosti, donacije, Lions klubi,...

na asistenca za slepe in slabovidne osebe.

Trenutno je v naše društvo včlanjenih 380 oseb, pri čemer je potrebno poudariti, da je struktura našega članstva glede starosti zelo pestra, od 9 do 100 let.

Člani društva prihajajo iz vseh 18 gorenjskih občin ter so aktivni na številnih področjih. Nekateri so zelo uspešni v športnih panogah (stezno in vrtno kegljanje, šah, maraton, plavanje,...), kjer dosegajo zavidljive uspehe tudi v mednarodnem merilu.

Že iz starostne strukture članstva izhaja, da so potrebe posameznikov zelo različne. Društvo tako izvaja šest posebnih socialnih programov, kateri vsebinsko posegajo na različna področja dela kot so: preprečevanje in blaženje socialnih in psihičnih posledic izgube vida; usposabljanje za aktivno življenje; podpora in usposabljanje pri uporabi tehničnih pripomočkov; izobraževanje, opismenjevanje in izvedba kulturnih aktivnosti; šport, šah, rekreacija in oseb-

V preteklosti sta v okviru društva uspešno delovala recitatorska skupina Maj in nonet Tomo Zupan. Danes v okviru društva uspešno deluje skupina slabovidnih slikark. Že dlje časa pa naši člani sodelujejo tudi z gledališčem slepih in slabovidnih Nasmeh.

Društvo članom nudi tudi različne tehnične pripo-

Predsednik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Emil Muri, je v govoru predstavil dolgo pot, ki so jo prehodili v njihovih prizadevanjih za priznanje in boljše pogoje za njihove člane.

Pisalo se je leto 1948 ko so bile na Gorenjskem ustanovljene tri organizacije namenjene slepim in slabovidnim, na Jesenicah, v Škofji Loki in Kranju. Zaradi racionalizacije in možnosti bolj učinkovitega delovanja so

Tistim, ki so zaslužni za razvoj njihovega društva in so jim na razne načine pomagali pri uveljavljanju pravic in obveščanju javnosti o njihovem delu so podelili priznanja.

Zbornik, v katerem so slepi in slabovidni ob jubileju predstavili svojo prehojeno pot.

Zapisal: Beno Virt

močke s katerimi si pomagajo in si tako olajšajo vsakodnevno življenje. Eden izmed osnovnih ciljev društva je tudi spodbujati čim večjo socialno vključenost oseb v socialno okolje.

Z vsem naborom številnih aktivnosti skušamo osebam katere so zaradi bolezni ali poškodbe izgubile vid pomagati na njim najbolj primeren in učinkovit način. S tem pa doseči osnovni cilj kar najhitreje osebo usposobiti in prilagoditi na novo nastalo situacijo v kateri se je znašla zaradi okvare vida. Namreč, zavedati se je potrebno, da je vid čutilo, katero iz okolja prinaša kar 85 % informacij.

S tem smo na kratko predstavili zgodovino in pomembnejše aktivnosti katere potekajo na našem društvu.

Fotografije: Marko Jeretina

O pomenu delovanja Gorenjskega društva slepih in slabovidnih je spregovoril tudi predsednik Zveze slepih in slabovidnih Slovenije Matej Žnuderl in Gorenjecem zaželel da na njihovem drevesu zraste še veliko novih listov.

Ko se ljudi dotakne naše delo

Ob obisku našega poverjenika nemalokrat doživimo čudovita presenečenja. Ljudje radi poklepetajo in delijo svoje izkušnje. Še posebej, če so se tudi sami srečali s podobno življenjsko izkušnjo ali pa imajo v sorodstvu koga, ki potrebuje pomoč zaradi bolezni ali invalidnosti.

Dotaknejo se jih zgodbe otrok in vseh, ki so v življenju pretrpeli veliko več, kot oni sami.

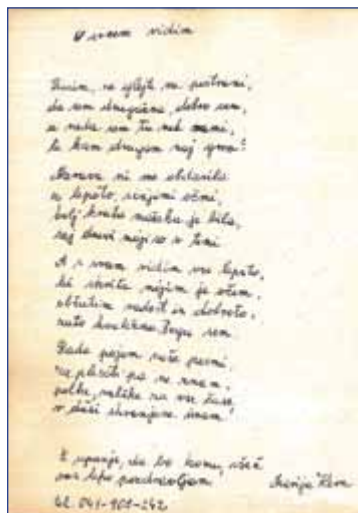
In ko doživljaš takšne čudovite trenutke, ki se ti usedejo v srce pomisliš, kako, da je takšnih ljudi tako malo. Kako, da je toliko gorja in nerazumevanja na svetu. Kako, da je tako malo tistih, ki bi lahko, pa nočejo pomagati. Mar bodo zaradi tega imeli manj itd. In velikokrat si tudi sami postavimo vprašanje:

Mar je res tako težko pomagati?

Ko že skoraj obupamo in si rečemo, samo še tole akcijo potem pa nič več, ker povsod doživljamo samo zavrnitve, pa tudi poniževanja, zaprta vrata itd, te odziv samo enega pozitivnega človeka, ko odpre vrata, ko prideš v njegovo hišo ali podjetje ... postavi na

noge. Vse prejšnje zavrnitve odpadejo. In dobrota in prijaznost samo enega človeka ti da zopet dovolj energije in smisla za nadaljevanje dela. Da se bolje počutiš. Da greš naprej. Ko te pohvalijo: »Veste, vsaka vam čast, jaz pa tega ne bi mogel delati. Ne bi mogel zdržati vseh pritiskov negativcev itd.« Takrat veš kdo si, kaj delaš, kaj si storil do sedaj in kaj lahko dobrega še storiš v prihodnje.

In tale pesem, ki jo objavljamo je prijazna gesta gospe Marije Kern, ko jo je naša poverjenica obiskala. Gospa piše pesmi in ker je bila njena teta slepa je s pesmijo opisala tetino slepoto in občutenje. Prav začutila je, kaj je teta doživljala in se je s pesmijo poklonila njenemu spominu. Življenje je res polno naključij kajti pesem gospe je prišla v času, ko pišemo o obletnici delovanja društva slepih in slabovidnih. In uživajte v pesmi, tako, kot smo mi.

Gospe Kern pa še enkrat hvala.

S SRCEM VIDIM

Prosim, ne glejte me postrani,
da sem drugačna, dobro vem,
a rada sem tu med vami,
le kam drugam naj grem?

Narava ni me obdarila
z lepoto, sinjimi očmi,
bolj kruta mačeha je bila,
saj dnevi moji so v temi.

A s srcem vidim vso lepoto,
ki skrita mojim je očem,
občutim radosti in dobroto,
zato hvaležna Bogu sem.

Rada pojem naše pesmi,
zaplesati pa ne znam,
polke, valčke za vse čase,
v duši shranjene imam!

Marija Kern

OSNOVNA ŠOLA RUDIJA MAHNIČA - BRKINCA NA PREGARJAH

Pregarje so največja vas v osrčju redko poseljenih Brkinov. Nahaja se v občini Ilirska Bistrica. Sredi vasi pa se nahaja lepo urejena stavba, osnovna šola, ki nosi ime po narodnem heroju Rudiju Mahniču-Brkincu. V čast in ponos nam je, da smo tudi mi del te lepo urejene stavbe z imenom Osnovna šola Rudija Mahniča-Brkinca Pregarje.

V zadnjih petnajstih letih je bila šola na Pregarjah deležna nove prenovе, v sklopu katere so bila izvedena večja investicijska dela. Ta so najprej zajela preureditev šolske kuhinje, ureditev prizidka za kotlovnico in večnamenskega šolskega igrišča. Po neurju s točo, ki je te kraje zajelo 8. avgusta 2008, se je začela adaptacija strehe. Daleč najobsežnejša gradbena dela so se začela izvajati 12. aprila 2009, ko so začeli z gradnjo prizidka in z rekonstrukcijo šolske stavbe. V prizidku je šola pridobila nove prostore za izvajanje vzgojno-varstvene dejavnosti, v nadstropju pa zbornico, pisarni za ravnateljstvo in računovodstvo ter knjižnico. Slovesnost ob otvoritvi adaptirane šole je potekala 1. oktobra 2010 na šolskem igrišču.

V zadnjih letih se je na naši šoli zvrstilo mnogo dogodkov, med katerimi bomo omenili le nekaj najpomembnejših. Zelo odmevno je bilo projektno delo Partizanska bolnišnica Zalesje, s katerim so obudili spomin na to človekoljubno ustanovo, ki je v teh krajih delovala med 2. sv. vojno, in zbrali pričevanja še živečih

ljudi, ki so delali v bolnišnici ali pa se zdravili v njej. V šolskem letu 2001/2002 so zbrane izdelke učencev predstavili staršem in krajanom. V naslednjem šolskem letu pa so na pobudo posameznikov izdali publikacijo o partizanski bolnišnici Zalesje in jo predstavili na prireditvi, ki je bila 25. oktobra 2002.

20. septembra 2003 je bila na Pregarjah osrednja proslava ob 60-letnici Istrskega odreda, na kateri je bil slavnostni govornik takratni minister za notranje zadeve dr. Rado Bohinc. Na tej svečanosti je šola prejela srebrno plaketo ZZB NOB Slovenije za projektno delo o partizanski bolnišnici Zalesje. 16. junija 2007 je šola v sodelovanju s KS Pregarje in Skupnostjo partizanskih učiteljev Primorske uspešno izpeljala srečanje partizanskih učiteljev, ki je bilo na Pregarjah. Na pročelju šole so takrat odkrili spominsko ploščo, ki bo mlade rodove spominjala, da je bila 26. marca 1944 na Pregarjah zelo pomembna učiteljska konferenca za okrožje Brkinov.

Ob 60-letnici priključitve Primorske k matični domovini je

15. septembra 2007 na Tatrach potekala svečana proslava, na kateri so se nadvse uspešno predstavili tudi učenci šole na Pregarjah. Vsa prizadevanja, da bi šola nekoč pridobila telovadnico za izvajanje športnih in kulturnih dejavnosti, so se uresničila v šolskem letu 2014/2015. V obnovljenem vaškem domu je šola v uporabo dobila prostore v pritličju, kjer se nahaja vadbeni prostor. Svečana otvoritev je bila 13. septembra 2014 v Vaškem domu na Pregarjah.

Učitelji se na osnovni šoli na Pregarjah vseskozi trudimo, da bi pouk v skladu z razpoložljivimi sredstvi in možnostmi nadgradili z različnimi interesnimi dejavnostmi. V posameznem šolskem letu v povprečju ponudimo od 10 do 13 različnih dejavnosti, h katerim se lahko vpišejo učenci glede na svoje zanimanje. Prav tako sodelujemo pri večini tekmovanj iz različnih predmetnih področij in skupaj z učenci pripravimo tri stalne prireditve med šolskim letom (ob prihodu dedka Mraza v decembru, Literarno čajanko v marcu in zaključno prireditev ob koncu šolskega leta). Prav tako pa sodelujemo pri različnih projektih: Tradicionalni slovenski zajtrk, Bralni projekt, Minute za branje ...

V okviru interesne dejavnosti Šolsko glasilo učenci vsako leto pripravijo glasilo Korak

za korakom, ki so ga tako prvič poimenovali v šolskem letu 1995/1996. V njem popišejo dogajanje na šoli v tekočem šolskem letu ter objavijo literarne in likovne prispevke učencev. Glasilo je obsežno in lično urejeno. V šolskem letu 2014/2015 je osnovna šola pridobila naziv Kulturna šola, saj se kljub majhnemu številu otrok in pedagoških delavcev kulturno udeležuje na različnih področjih: likovnem, dramskem, glasbenem in literarnem. Vse to prispeva k njeni večji prepoznavnosti v domačem okolju, na ravni lokalne skupnosti in tudi širše. Navedeni naziv smo obnovili s šolskim letom 2017/2018. V šolskem letu 2015/2016 pa smo z izdajo obsežne publikacije ter s svečano prireditvijo obeležili visoki jubilej, 140-letnico šolstva na Pregarjah.

V sklopu šole deluje tudi 1,5 kombiniranega oddelka vrtca, v katerega je vključenih 26 otrok.

Zametki predšolske dejavnosti na Pregarjah segajo v šolsko leto 1968/1969. T. i. mala šola je potekala trikrat tedensko po dve uri, enomesecnega brezplačnega vrtca v šolskem letu 1975/1976 pa se je po podatkih iz kronike udeležilo precejšnje število otrok. Nato je sledilo sedemletno vmesno obdobje, ko se vzgojno-varstvena dejavnost ni izvajala. Ponovno so jo osnovali v šolskem letu 1983/1984, kjer

PREDSTAVLJAMO VAM

je en starostno kombiniran oddelek obiskovalo 14 otrok, starih od 4 do 7 let. Od tega je bilo 11 otrok vpisanih v redno malo šolo, trije pa v redno dnevno varstvo. V šolskih prostorih so bili do začetka meseca decembra, potem pa so se morali izseliti skupaj z učenci prvega triletja v prostore krajevne skupnosti, saj je območje Brkinov zajela vremenska ujma, ki je močno poškodovala šolsko stavbo. V šolske prostore so se ponovno vrnili v naslednjem šolskem letu, ko so bila zaključena obnovenjena dela.

V šolskem letu 1985/1986 se zaradi premajhnega števila otrok ukine dnevno varstvo, zato ostane samo obvezna priprava otrok na osnovno šolo, ki je potekala v skrajšani obliki dva- do trikrat na teden. Ta vrsta predšolske dejavnosti se je izvajala vse do šolskega leta 2002/2003, ko je Občina Ilirska Bistrica kot ustanovitelj javnih zavodov podprla predlog staršev za oblikovanje enote vrtca. Tako je 4. novembra 2002 začela delovati enota vrtca z izvajanjem poldnevnega in dnevnega programa predšolske vzgoje za otroke drugega starostnega obdobja. V šolskem letu 2009/2010, ko se je začel graditi prizidek vrtca in je hkrati potekala tudi rekonstrukcija šolskega poslopja, je šola v pritličju pridobila nove prostore za vzgojno-varstveno dejavnost. Gradnja prizidka se je zaključila v naslednjem šolskem letu, ko je ob tej priložnosti v začetku oktobra potekala slovesnost ob otvoritvi adaptirane šole. V pritličju je tako urejen prostor za izvajanje dejavnosti predšolske vzgoje, sanitarije in garderobe ter kabinet za strokovne delavce vrtca.

Obvezne dejavnosti, ki jih predpisuje učni načrt, vzgojiteljice nagradijo z aktivnostmi, ki popestrijo bivanje otrok v vrtcu. Tako si vsako leto zastavijo projektno delo, ki ga izvajajo skozi vse leto, sodelujejo na prireditvah v sklopu šole in pripravljajo svoja praznovanja (npr. ob rojstnih dnevih otrok, ob pustu) in srečanja (npr. druženje na zaključnem dnevu ob koncu šolskega leta).

v.d. ravnateljice Mateja Maljevac

Zahvala šoli

Na slovenskih šolah srečujem čudovite in predane ljudi, ki se trudijo otrokom resnično posredovati znanja, ki jih bodo potrebovali v življenju. Še posebej sem vesela, ko so pripravljene stopiti skupaj za sošolca ali sošolko, ki zaradi bolezni ali drugih telesnih omejitev potrebuje pri šolanju različne pripomočke. Zato se učencem in vsemu osebju na šoli v imenu Zavoda VID iskreno zahvaljujem za čudovite trenutke, ki sem jih preživela med njimi ob predaji elektronske lupe za njihovo učenko Niko, o kateri je tudi zapis v tej številki Dobrih novic.

Hvala

Mojca iz VID-a

PREDSTAVITEV NAŠE ŠOLE

O osnovni šoli Rudija Mahniča Brkinca radi nekaj izvedeli bi,
Saj naša šola se predstaviti želi.
Najvišje ležeča šola v občini Ilirska Bistrica je to,
O njej tudi v širši okolici mnenje je lepo.
V vasi Pregarje šolsko poslopje leta 1929 zgrajeno je bilo,
No, k pouku pa učenci že od leta 1875 naprej prihajali so,
A od leta 1925 v italijanskem jeziku poučevanje predpisano je bilo.

Šolsko stavbo med vojno Nemci požgali so,
Obnovili so po vojni domačini jo.
Leta 1958 je popolna osemletka postala,
A se šele pozneje po narodnem heroju poimenovala.

Res je, da naša šola samostojna je,
Učimo pa vseh devet let v kombiniranih oddelkih se.
Dejstvo je, da samostojnega dela vajeni smo.
In to nam pri nadaljnjem šolanju pomagalo bo.
Je pa na šoli poleg pouka še veliko drugih stvari,
A zato se domov nam nikoli ne mudi.

Med različnimi interesnimi dejavnostmi izbirati hitimo,
A se večina med nami kar za več njih odločimo.
Hočemo, da tudi vaščani sodelujejo z nami,
Na kulturne prireditve jih povabimo radi.
In kaj na naši šoli bi si še želeli?
Čisto pravo telovadnico bi radi imeli,
A vseeno na svežem zraku bi veliko časa preživeli.

Brkinini so gričevnat svet, zgrajen iz flišnih kamenin.
Razgled od nas je lep, saj tudi do Alp seže nam pogled.
Kraji: Pregarje, Huje, Gabrk, Rjavče in Prelože v naš šolski okoliš sodijo,
In se na vrhovih slemen sončijo.
Naseljeni ti kraji so bili že pred antiko,
Cenjeni gospod Ivan Tomažič o poznejših naseljencih Venetih ve veliko,
A tudi za domače Pregarje se trudi temeljito.

Prav veliko nas na šoli ni,
Res dobro se zato poznamo prav vsi.
Ena velika družina smo,
Glede na to se dobro razumemo.
A vemo tudi, da so se krajanje vedno trudili,
Res radi bi šolo v vasi ohranili.
Ja, to si želimo tudi mi,
Edino tako zadovoljni bomo prav vsi.

Pesem je napisala učiteljica Lucija Poklar

PRIM. HERMINA DAMJAN, DR.MED., SPEC.FIZ.MED. IN REH.

Delo zavoda VID temelji na zagotovitvi najbolj optimalne rešitve, ki bo otroku omogočila optimalen razvoj njegovih sposobnosti glede na dane možnosti, terapije, ki mu bodo omogočale krepitev telesa, pripomočke s katerimi bo lahko napredoval, se učil in postal bolj samostojen. S svojim delom v odnosu do tistih, ki lahko skupaj z nami pomagajo otroku pa eno od ključnih vlog igrajo strokovnjaki, zdravniki, terapevti, učitelji itd. Vsi ti, ki obravnavajo in spremljajo otrokov razvoj, poznajo njegove težave in omejitve in kaj je potrebno, da se bo njegovo zdravje in možnosti popravile oziroma razvile v večjo samostojnost. Zato se v tem delu celotnega procesa zagotovitve pomoči vedno obrnemo na ustrezne strokovnjake.

Veliko podpore in pripravljenosti na sodelovanje smo našli poleg drugih institucij in strokovnjakov tudi na Oddelku za rehabilitacijo otrok Univerzitetnega rehabilitacijskega Inštituta RS - SOČA, kjer nam od vseh začetkov nudijo ustrezno pomoč, podajo svoje mnenje, testirajo in predpišejo ustrezen pripomoček. Tukaj posebej omenjamo ravno gospo prim. Damjanovo, ki je s svojo srčnostjo, osebno angažiranostjo in strokovnostjo pomagala številnim njenim malim in velikim bolnikom, da so prišli tudi do tistih pripomočkov, ki jim jih starši ne bi mogli kupiti ali pa jih zavarovalnica ni pokrila. Vedno si je vzela čas, pa čeprav med svojim delom le za par minut, da je bila lahko prisotna na dogodku izročitve pripomočka.

Tako rekoč se poznamo že skoraj četrto stoletje. Za nami je veliko otrok katerim smo skupaj z vami obrnili življenje na bolje. Se mogoče še spominjate tistega prvega srečanja z nami in katera akcija oziroma otrok je to bil?

Zelo živo se spominjam našega prvega srečanja ob donaciji. Na oddelku je bila na rehabilitaciji deklica, šolarica, ki ji je bolezen hrbtenjače okvarila funkcijo rok. V začetku rehabilitacije je bilo sicer oteženo gibanje celega telesa, a so se njene zmožnosti pomembno zboljšale, pisanja pa še vedno ni zmogla tako, da bi bila lahko v šoli res učinkovita. Ker je bila zmožna s prilagoditvami za vrnitev v redno šolo, bi potrebovala računalnik. Ker tak pripomoček ni bil pravica iz zdravstvenega zavarovanja in ga zato nismo mogli predpisati, družina pa ji tudi ni mogla zagotoviti nakupa (v tistih časih je bil računalnik precej večji strošek kot danes) sem v spletu srečnih okoliščin in aktivnega sodelovanja z različnimi podporniki otrokom in mladim, ki so zboleli ali se poškodovali in imeli posledice, spoznala delovanje Zavoda Vid in g. Pajestko, ki je vse uredil tako, da je deklica računalnik dobila, prinesel ga je na oddelek, kjer smo ga skupno predali deklici in njenim staršem. Vsi smo bili zelo veseli in zadovoljni, najbolj pa seveda dekle in njeni domači.

Seveda nas na začetku niste poznali in tudi mi smo orali ledino na področju dobrotelnosti, zato nas zanima, kaj je bilo za vas tisto, kar vas je prepričalo, da smo tako rekoč tapravi? Da se lahko zanesete na nas in da bomo otroku resnično preskrbeli tisto, kar potrebuje?

Prvič smo šli kar v akcijo, brez veliko razmišljanja. Morda so bili takrat še časi, ko je bila poštenost in iskrena pomoč pomagati otrokom v stiski še vrednota, ki se je niso ljudje upali kar tako izkoristiti za svoje koristi. Ne spomnim se, da bi kaj dvomila v dober namen. Vedela sem, da g. Pajestka pomaga tudi drugje, saj sva se spoznala pri delu društva za pomoč osebam po poškodbi možganov. Je pa verjetno tudi res, da me je pri delu vedno vodila korist otrok in njihovo čim bolj kakovostno življenje in ne moja karšna koli korist in sem tako sprejemala tudi druge, ki so ponudili svojo pomoč. Ob tem danes razmišljam, da sem imela srečo (ali pa občutek, nos, kot pravimo), da sem vedno, tako se mi zdi, naletela na pošten odnos tudi pri donatorjih.

In seveda iz tega logično sledi naslednje vprašanje. Pri svojem delu se stalno srečujete z razkorakom med razvojem pripomočkov, ki seveda omogočajo boljše terapevtske in razvojne možnosti otrok in med predpisi, ki omejujejo financiranje. Kaj je za vas pri predpi-

sovanju najbolj pomembno saj iz naših izkušenj vemo, da se pri tem, da otroku omogočite res najboljše na nek način prav razdajate?

Najprej je treba seveda povedati, da delujem v timu. Ko poteka rehabilitacija, spoznamo otroka, njegove zmožnosti ter želje in tudi celo družino z okoliščinami, v katerih otrok živi, kamor se vrača po hudi bolezni ali poškodbi in rehabilitaciji. Nekatere družine pa se že od rojstva otroka soočajo z drugačnimi potrebami, ki zahtevajo tudi posebne pripomočke in prilagoditve, da otrok lahko ostane doma in se tam vključuje v življenje na čim bolj popoln način. Nekateri pripomočki so dragi, niso neobhodno potrebni v najvišji vrednosti, so pa taki za otroka in družino pomemben premik pri kakovosti življenja in možnosti vključevanja v šolo, šport in druge dejavnosti, ki so za zdrave otroke same po sebi umevne, za otroke z različnimi težavami pa pač ne. Pravice in možnosti iz zdravstvenega zavarovanja so se v vseh letih, ko delam na tem področju, res močno izboljšale. Vendar pa vseh potreb zavarovanje nikoli ne bo moglo pokriti in najbrž tudi nima tega namena. Verjetno bi morali obstajati tudi drugi uradni viri za podporo okolja in potreb v šoli, pri vključevanju v šport, kulturne in druge prostočasne dejavnosti, za ureditev domačega okolja prijaznega osebi, ki na primer ne more hoditi. Saj se tudi tu

že premika in recimo že obstaja možnost za plačilo prilagoditev vozila, avtosedeža, psa pomočnika tudi za gibalno ovirane. A potrebe so vedno nove in vsakokrat pri posamezniku lahko tudi malo drugačne. In so viri in ljudje, ki znajo pridobiti ali dati sredstva v ta namen. Jaz sama nikoli nisem gledala otroka samo skozi telesno zdravje temveč vedno kot celovito osebo, ki se želi vključevati v vse vidike življenja čim bližje temu, kar bi lahko počeli kot zdravi. To je tudi cilj rehabilitacije, telesni, duševni in socialni vidik zdravja in vključitev v družbo s tem, kar zmoremo.

Vaše mnenje o na nek način podrejenosti zdravnikov v Sloveniji, ki so pri svojem delu zaradi pravil in vrednotenju onemogočeni pri zagotavljanju najboljšega za otroke oziroma tudi druge paciente. Kako kot zdravnica gledate oziroma doživljate to omejenost? Kako se počutite ob tem, ko vas dejansko predpisi zdravstvenega zavarovanja omejujejo, vi pa bi radi zagotovili otroku najboljše?

Poskušam biti pri tem poštena in racionalna, pa tudi vztrajna takrat, ko menim, da nekaj bi moralo biti pravica iz zdravstvenega zavarovanja, pa ni ali pa je obseg plačila nižji od tistega, kar je za osebo funkcionalno učinkovito. Dokler tega postopno ne dosežemo, se je seveda treba znajti drugače. In Zavod Vid nam je tu v vseh teh letih ponudil podporo, ki je ni smo bili deležni nikjer drugje. Kot pa sem že zapisala, vsega nikoli ne bomo mogli reševati preko zdravstvenega zavarovanja in tudi ne bi bilo prav, da bi to zahtevali. So še drugi državni viri, ki lahko omogočijo bolj kakovostno življenje ljudem in pa druge možnosti pomoči, take, ki jih nudi Zavod Vid. Upam pa si napisati tudi, da imajo nekateri neupravičene želje in potrebe, zato je zelo pomembno, da donatorji preverijo namen in končno izvedbo pomoči in, če se le da, pridobijo tudi informacije od stroke.

Vemo, da ima torej denar dejansko zelo pomembno vlogo tudi v zdravstvu. A kako gledate na to, da se omejitve oziroma gledanje skozi očala denarja uporablja tudi pri otrocih? Ne samo skozi vaše delo ampak na vseh področjih življenja otrok.

Mislím, da sem odgovor na to zajela že ob prejšnjih zapisih. Prav je, da gledamo na življenje otroka in njegove družine kot

celote in mu poskusimo omogočiti uresničevanje kakovostnega življenja na vseh področjih od bivanja v zdravem, prilagojenem okolju do pravice do izobraževanja, druženja, športnega udejstvovanja in podpore drugim talentom in dejavnostim, ki pa jih pogosto ne morejo uresničevati, zaradi nedostopnosti programov v okolju kjer bivajo ali drugih omejitev, tudi v glava, bolj ali manj uradnih oseb. Predvsem se ne smemo kar ustaviti in reči, to ni možno. Tudi, če uradno to še velja tako. Če premaknemo mejnik pri enem, se bo sčasoma odprlo tudi za druge in nato še za vse ostale. Tega smo v vseh teh letih naredili veliko, čeprav je ob prvi ideji izgledalo nemogoče. Pa je treba povedati, da si bo ob tem pisanju marsikdo mislil, da papir vse prenese in da pri njemu nikoli ni bilo razumevanja. Nikoli namreč ne bomo mogli dovolj dobro pomagati prav vsem. Marsikdaj nam posamezniki tudi ne izrazijo želj in potreb, včasih pri komu ne najdemo pravega odgovora na njihove želje. Smo samo ljudje.

Ravno pri denarju oziroma virih ustreznih sredstev za zmanjševanje razlik med ljudmi se pokaže vrednost obstoja dobrotelčnih organizacij. Kakšno je vaše osebno mnenje o dobrotelčnih organizacijah? So potrebne ali pa mogoče samo predstavljajo ventil osebne vesti posameznikov ali celotne družbe ali pa so blažilec za stvari, ki jih država nikoli ne bo mogla vsem zagotoviti?

Dobrotelčne organizacije so za mene pomoč na tistih področjih, ki jih država, družba, zavarovanje ali drugi uradni viri (še) ne morejo uresničevati, finančno zagotoviti. Zakaj sem napisala »še ne« v oklepaju. Ker smo s pomočjo dobrotelčnih organizacij ob reševanju nekaterih potreb dokazali, da je nekaj za otroka res potrebno in koristno ter je potrebno zagotoviti vsem s takimi težavami. In z vsemi tistimi, ki na to lahko vplivajo, tudi zagotovili to kot pravico. Obenem menim, da bodo vedno potrebe, ki ne bodo imele drugega vira kot dobrotelnost in da nam bo ta vedno v pomoč pri podpori življenju, ki je daleč od lahkega, brezskrbnega, samoumevnega.

Vemo, da se pri svojem delu srečujete tudi z drugimi dobrotelnimi organizacijami a, če se opredelimo samo na naše sodelovanje, kako ste sprejeli delovanje našega zavoda VID? Kako bi nas ocenili? Kaj po vašem mnenju bi še lahko

izboljšali pri tem delu naše dejavnosti, kjer zagotavljamo ustrezne pripomočke oziroma da bi bile nove pridobitve otrokom še dostopnejše?

Ni veliko dobrotelčnih organizacij s katerimi delam. Verjetno jih tudi ne poznam dovolj. Občasno se obračam na posameznike, ki jih dobro poznam in so že pošteno izpeljali vlogo donatorja. Občasno se posamezniki javijo z določeno ponudbo in kar hitro najdem otroka, ki mu lahko pomagajo. Največkrat pa starše seznanim z Zavodom Vid in jim predlagam, da se s svojo potrebo, obrnejo na Zavod s pisno prošnjo. Tako se začne. Do sedaj imam samo dobre izkušnje in verjamem, da bo tako tudi v bodoče. Po moji izkušnji deluje pošteno, racionalno in transparentno, predvsem pa s prijaznim odnosom do ljudi, ki pomoč potrebujejo. Ljudje namreč v večini primerov ne prosijo radi za pomoč, zato je potrebno do njih pristopiti z občutkom in spoštovanjem, ki si ga zaslužijo. In to sem pri Zavodu Vid vedno izkusila.

V zavodu VID smo kupovali tricikle, invalidske vozičke, komunikatorje in podobne pripomočke, financirali terapije za otroke in zbirali sredstva za operacije v tujini. Kako pa je sedaj s tem? Vemo, da so se določeni standardi glede pravic za pridobitev pripomočkov popravili v korist otrok in da ste pri tem imeli veliko vlogo tudi vi. Kaj mislite bi bilo potrebno še storiti na tem področju,

Naša skromna zahvala za trud in pomoč prim. Damjanovi, ki jo je namenila zavodu VID.

saj se tehnologija in metode obravnave pacientov vsakodnevno spreminjajo. Po katerih pripomočkih pa se sedaj najbolj kaže potreba po plačilu?

Težko bi kar tako, z rokava stresla, katera pripomočke in druge oblike podpore otroci potrebujejo. Nabor plačanih pripomočkov in plačilo se izboljšuje, a razvoj pomoči in pripomočkov za podporo izgubljenim ali slabšim funkcijam se povečuje in bo vedno korak pred plačnikom. Zato smo tu, da iščemo nove pomoči in jih uvajamo, pogosto najprej z donacijo, nato pa tudi kot pravico. Tu nam dela ne bo zmanjkalo. Vesela bom nadaljnega sodelovanja.

Danes, ko je internet povezal celoten svet in so tudi informacije o metodah zdravljenja, pripomočkih in operacijah postale dostopne vsakemu staršu se pri vašem delu velikokrat zgodi, da so oprostite izrazu »starši bolj pametni kot zdravnik«. Kar je sicer logično saj bi za svojega otroka radi naredili vse in mu omogočili čim boljše... Vedno več je zahtev s strani staršev po metodah zdravljenja v tujini, ki jih pri nas ne poznamo. So uspešne, a na žalost velikokrat sprejete s popolnim zavračanjem. Kakšen je vaš pogled na to tematiko? Kajti, pri svojem delu ste se sigurno že srečali s tem problemom ki pa po našem ni samo problem vašega inštituta ampak celotnega zdravstva v Sloveniji.

To je naloga celotnega zdravstva in nimam kompetenc, da bi o tem tu pisala. Večinoma niso operacije področje moje stroke, zato je odgovor za zdravljenje v tujini v kompetenci drugih strokovnjakov. Prepoznavamo pa v rehabilitaciji potrebe po določenih posegih, ki olajšajo funkcije gibanja in takrat seveda svetujemo posege, ki jih poznamo in se tudi obrnemo na strokovnjake, ki to izvajajo ali pa bi v bodočnosti te posege lahko uvedli pri nas. Vedno sem se trudila za čim boljše povezavo med strokami. Pomembno je medsebojno spoštovanje. Širše timsko delo in povezovanje različnih strok za dobro pomoč otroku ustvarja zaupanje tudi pri starših. Žal imam vtis, da je v sodobnem svetu za to vedno manj časa in volje. A imamo tudi dobre izkušnje. Je pa gotovo res, da smo dvomiljonska populacija in da posameznih primerov pogosto ni dovolj, da bi

vse delali doma. V teh primerih bodo potrebna tudi zdravljenja v tujini.

Vemo, da je URI Soča po svoji strokovnosti poznana tudi v tujini. Da je inštitut razvil tudi veliko novih pristopov k rehabilitaciji ipd. A tukaj se nam zdi, da včasih določene institucije nekako ne želijo stopiti korak čez in priznati metod, ki so jih razvili drugi. Lep primer je dr. Park (več kot 4000 uspešnih operacij) in njegovi metodi operacije, ki je bil v začetku zavržen, a danes se ta vrsta operacij uvaja tudi pri nas.

Sodelovanje z dr. Parkom je za nas zelo dobra izkušnja, tako na strokovnem področju kot tudi glede odnosa do otroka in njegove družine. Je odličen nevrokirurg in človek. Njegova strokovnost nikoli ni bila vprašljiva, tudi ne vrsta operacije in metoda, ki jo uporabljata.

Vemo da ste zelo profesionalni pri svojem delu a kot človek, kot ženska, kako ste doživljali vse tiste lepe trenutke na hodniku otroškega oddelka, ko je otrok z novim pripomočkom sam »shodil« ali se zapeljal na vozičku? Kakšni občutki so vas prevevali? Saj v bistvu na nek način so bili to tudi vaši otroci saj ste bila pomemben del njihovega življenja.

Vedno, kadar sem čutila, da smo lahko naredili kaj koristnega za tiste, ki so nas potrebovali, sem bila zadovoljna, če smo lahko dodali še kaj več, sem bila tega zelo vesela. Vedno sem bila mnenja, da se to od nas tudi pričakuje, čeprav je bilo pogosto več kot le delo. Naše delo je timsko, zato ne morem govoriti samo o mojih zaslugah. Vem tudi, da jih ni malo, ki jim nisem mogla pomagati tako, kot so oni želeli ali pričakovali. Nikoli pa nisem tega delala s slabim namenom ali iz nespoštovanja do ljudi in njihovih potreb.

Za konec pa nas še zanima, ko se tako ozrete nazaj na svojo strokovno pot, na

otroke, ki ste se jih s svojim delom dotaknili, kaj je tisto, česar se najraje spominjate? Vemo, da ste še zelo mladi prevzeli vodenje oddelka na katerem sedaj zaključujete svojo zdravniško pot. Kako ste sprejeli ta izziv? Kaj je za vas na nek način pomenilo to priznanje?

Začela sem tako, da so me enostavno določili. Tako je bilo včasih, dobil si nalogo in pričakovali so, da jo izpelješ. Da se znajdeš bolj ali manj sam. Pomoči je bilo bolj malo, največ sem se naučila od že izkušenih drugih članov tima, pa tudi od zdravnikov, ki so na tem področju delali v drugih ustanovah. Niso me v začetku poslali kam v tujino, da bi se stroke naučila, interneta še ni bilo. Bili so članki, knjige in izzivi dela na terciarnem nivoju. Kasneje pa so bile tudi povezave v tujin in neposredne informacije, kako se to dela drugje. Te so pomagale, da smo uvajali nove metode in pripomočke, pa tudi tako, da smo bolj zaupali v svoje delo, saj smo pogosto ugotavljali, da ne delajo pomembno drugače. Smo pa tudi vedno znova videli, da jih je več, da so z delom manj obremenjeni in da lahko vsakemu posameznemu pacientu posvetijo več časa. O plačilu za delo nikoli nisem posebej razmišljala, so pa tudi tu bile vedno velike razlike. Stroke marsikdaj tudi na MZ in ZZS niso slišali, ko smo zahtevali več strokovnjakov, boljše financiranje, več programov, novo opremo, plačilo novih metod dela. Prej so kaj dosegli starši. Strokovnjakov za naše delo je bilo vedno premalo, zaposlitve omejene, delo pa zahtevno. Zato še danes ni lahko najti zdravnika, ki bi delal na tem področju. Veliko smo premaknili v vseh teh letih na področju programov in metod rehabilitacije, pravic do pripomočkov, širine timov, možnosti vključevanja v vrtec in šolo, podpore družini. To ni bilo delo, to je bilo življenje.

Prim. Damjanova, hvala za ta prijeten intervju in želimo vam še veliko osebnih sreč. Upamo, da bomo še naprej tako dobro sodelovali.

Popravek

informacije v članku o dr. Tae Sung Parku

V prejšnji številki dobrih novic 29/2018 smo v članku **Izjemni dr. Tae Sung Park** navedli, da je med obiskom v Sloveniji v mesecu aprilu v prostorih Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta RS - Soča pregledal paciente, ki jih je operiral v ZDA. Navedeno smo povzeli na podlagi objavljenih informacij v drugih medijih. Iz inštituta Soča so nas zaprosili za popravek navedbe, ker naj ne bi bila točna. **Dr. Park je v URI - Soča opravil sestanek in konzultacijo na temo uporabe različnih metod rehabilitacije, ki so potrebne po operaciji in se izvajajo v URI - Soča. Pregledi otrok se v prostorih URI - Soča niso opravljali.**

KAKO MALO JE POTREBNO, da se življenje obrne na bolje

»Kako malo je potrebno, da se življenje obrne na bolje« pravi naš slogan. Naša želvica pa predstavlja simbol pomoči. Če je narobe obrnjena oziroma leži na hrbtu je nemočna, ne more hoditi, se svobodno gibati, skrbeti za sebe, biti svobodna in neodvisna. Potrebuje le malo; roko, ki ji pomaga, da lahko shodi in samostojno nadaljuje pot.

Podobno je z našimi akcijami pomoči otrokom in mladostnikom. Le s skupnimi moči lahko na različne načine pomagamo mladim, da postanejo bolj samostojni, neodvisni, enakovrednejši svojim vrstnikom... In res ni potrebno veliko, da jim življenje obrnemo na bolje, da postane lepše, samostojnejše in enostavnejše. Včasih nas nekateri vprašajo kako gre našim otrokom in ali vemo kako so kaj. Če imamo stike z njimi in njihovimi družinami, kako so jim podarjeni pripomočki obrnili življenje na bolje, pripomogli k lažjemu šolanju in podobno. Zato smo se odločili, da vam bomo skušali v vsaki številki predstaviti kakšno njihovo zgodbo.

TIMU OMOGOČAMO PLAVANJE

Zaradi hude anomalije rok, ki jo ima le nekaj ljudi na svetu Tim po eni strani marsičesa ne more. A po drugi strani njegova vztrajnost dokazuje, da je vse mogoče. Na URI - Soča so zanj predlagali kot rehabilitacijsko terapijo plavanje. In v njem je 14-letni Tim vse presentil. Trikrat na teden hodi na treninge, poleg tega pa ima doma še psihofizične priprave in fitness. In iz vsega tega so nastali uspehi in potrditev naše odločitve, da Tima podpremo v njegovih prizadevanjih in treningih.

Iz besed trenerke Jane Čander boste najbolj prepoznali, kaj dobrega smo skupaj z dobrimi ljudmi storili, ko smo se odločili pomagati Timu in mu kriti stroške treningov v klubu.

»Tim Žnidaršič Svenšek je mlad perspektiven paraplavalec. S paraplavanjem je pričel konec leta 2016 pri Športnem društvu Riba v Ljubljani. V dveh letih smo se naučili odplavati vse tehnike (delfin, hrbtno, prsno, kravl). Sedaj je potrebno discipline nadgrajevati. Nastopil je na večih tekmovanjih po Sloveniji in dosegal iz tekmovanja v tekmovanje osebne rezultate. Udeležil se je 2x državnega prvenstva v paraplavanju, ki ga organizira Zveza za šport invalidov Slovenije-Paraolimpiski komite in Plavalna zveza Slovenije. Obakrat je osvojil naslov državnega prvaka v kategoriji

S6. Tima so lani na Evropskih para igrah mladih v Genovi tudi mednarodno klasificirali in ga trenutno razvrstili v kategorijo S6 SB6 SM6. Plani za naprej so veliko odplvanih kilometrov in izpolnitev kriterijev za vstop v reprezentanco B paraplavalecev.«

Kaj naj še dodamo. Da Timu iz Starega trga pri Ložu želimo še veliko uspehov in da lahko računa na nas in dobre ljudi.

In še zahvala njegovih staršev: *»Toplo in globoko se zahvaljujem vsem ljudem odprtih src, ki so nam pripravljene prisluhniti in priskočiti na pomoč po svojih zmožnostih. Zavedam se, da živimo v času, ko vsak posameznik temeljito premisli in načrtuje svoje izdatke, zato je vsaka finančna pomoč zelo dragocena in vredna spoštovanja. Hvala vam ZAVOD VID in vsem dobrim ljudem, kateri omogočate našemu Timu plavanje in vse kar je povezano z njim. Maja, Aleš, Julija«*

BOTRSTVO - PTIČKOM BREZ GNEZDA

Projekt botrstva v Zavodu VID poteka že dolga leta. Z rednimi mesečnimi žepninami že 15 let pomagamo "Ptičkom brez gnezda". To je otrokom, ki zaradi različnih življenjskih zgodb bivajo v Vzgojnem zavodu Kranj oziroma v njihovih petih bivalnih enotah. S pomočjo donatorjev tem otrokom namenjamo redne mesečne žepnine, da se lahko ukvarjajo s športom, gredo na izlete, si kupijo šolske potrebščine, oblačila, obutev ali pa kdaj tudi kakšen priborček.

Populacija otrok, ki je nastanjena v vzgojnem zavodu ima bolj ali manj omejena finančna sredstva. Zaradi različnih vzrokov so prikrajšani za marsikatero samoumevno dobrotno. Nekateri od teh otrok pa imajo za seboj težke družinske okoliščine, spet drugi pa sploh nimajo nobenega posluha s strani družine. Ali pa vsaj malenkostne podpore. Z našimi sredstvi oziroma sredstvi donatorjev Zavoda VID tem otrokom in mladostnikom zadovoljujemo povsem osnovne potrebe. S tem skrbimo, da ne pozabijo, da je na svetu lahko tudi lepo in da si tudi oni zaslužijo nekaj v znak nagrade za njihov trud in uspešno izpeljavo bivanja v zavodu. S tem jim omogočamo pridobivanje socialnih veščin. Razvoj prijateljstva med njimi in drugimi otroci in mladostniki, ki izhajajo iz »normalnih« družin. S podporo tem otrokom v bi-

stvu naši donatorji postanejo njim nekakšni skriti starši. Ne poznajo jih a vedo, da nekdo skrbi zanje in da niso sami in zapuščeni. S šolanjem, pridobitvijo poklica, uspehi v športu in drugih dejavnostih tem staršem vračajo njihovo dobroto.

In že zahvali dveh otrok iz vzgojnega zavoda povesta vse. *»Moje ime je Vanessa. Stara sem devet let. Letos sem doživela toliko lepih stvari, kot jih nisem v svojem življenju. Pošiljam vam nekaj utrinkov, ki sem jih preživela z vašo pomočjo.«*

»Sem Gal. Star sem 13 let in hodim v 7. razred. Živim v stanovanjski skupini Črnava. Ob iztekajočem šolskem letu bi se vam zahvalil za finančno podporo. Če ne bi bilo vaše pomoči si ne bi mogel privoščiti »nadstandarda«. Sankanja na Jezerskem, končnega izleta v Rakov Škocjan. Pa tudi v pustolovskem parku smo bili kjer sem neskončno užival. Privoščili smo si dobro pizzo in se sladkali s sladoledom.«

Samo ti dve zahvali nam in donatorjem povesta dovolj o naši in vaši podpori in njeni pomembnosti ter nujnosti. Saj so tudi oni naši otroci.

Sava avto

Sava avto d. o. o., Sevnica
Dolenji Boštanj 60a, 8294 Boštanj
07 816 33 20, info@sava-avto.si
www.sava-avto.si

MKT

RADEJ d.o.o. SEVNICA

Glavni trg 25

PLINSKE INSTALACIJE
OGREVANJE
VODOVOD
PREZRAČEVANJE
TOPLLOTNE ČRPALKE
SOLARNI SISTEMI
SERVIS

Tel.: 07/81 60 630
Fax: 07/81 60 631
Gsm: 041/623 775

E-mail: mkt-radej@siol.net
www.instalacije-mkt.com

segrad

SUHOMONTAŽNA GRADNJA

Ul. 11. novembra 57, Leskovec

Tel.: 041 405 561

TRANSPORT DVORŠAK d.o.o.

Spodnja Korena 25 b
2242 Zgornja Korena
SLOVENIJA

Tel.: ++386 2 681 54 41
Fax: ++386 2 682 27 01
GSM: ++386 41 797 799
E-MAIL: stanko.dvorsak@siol.net

TIKOPRO

S PROJEKTI DO ODLIČNOSTI

DABO MONT

ZA BREZSKRIBNE TRENUTKE

DA-BO Mont d.o.o.
Zgornji Duplek 377 - 2341 Spodnji Duplek
041322 230 - www.dabo.si - info@dabo.si

MARNIT

NARAVNI KAMEN
IN KAMNOSEŠTVO

Okenske police | Stopnice
Zunanji in notranji tlaki
Pulti | Zidne obloge in
kamnite fasade | Spomeniki

Slovenija - MARIBOR
2311 HOČE - Maljavčeva 53 B
+386 2 79 75 182

Na zalogi več kot 80 vrst naravnih kamnov. Imamo več kot 100 letno tradicijo
v obdelovanju, prodaji in montaži naravnega kamna.

+386 31 612 266
www.marnit.si/de

Pro SIGMA
kakovost življenja

**Kataloška prodaja pisarniške, skladiščne
in industrijske opreme!**

Prešernova 7
9240 Ljutomer
Tel.: 02 58 58 480

www.kataloska-prodaja.si
info@prosigma.si
Tel.: 02 58 58 487

TGM BOŠTANJ

ODKUP IN PRODAJA GRADBENE OPREME

Željko Zajber s.p.

Dolenji Boštanj 54d, 8294 Boštanj
Tel: +386 07 81 62 530
Fax: +386 07 81 62 531
Mobil: +386 31 63 13 49
E-mail: info@zajber.si

www.zajber.si

ID. št. za DDV: S154180228

Najmočnejše okno v Evropi!

GRATIS STEKLO
Ug - 0,5 W/m²K

Akoja grotje stekla Ug-0,5 w/m²K velja za
naročila oken z sredim Ug-0,7 w/m²K.

SKRITO OKOVJE - STANDARDNO VGRAJENO
www.termoglasokna.si
info@termoglas.si
07 81 61 956

FORTIS

MARIBOR

FORTIS MARIBOR, inženiring, obdelava kovin in ostale storitve, d.o.o.
Zagrebska cesta 100, 2000 Maribor - SLOVENIJA
+ 386 (0)2 746 80 48
info@fortismb.si
www.fortismb.si

Laserski razrez pločevine, upogibanje; ključavničarsko varilska dela, antikorozijska zaščita, razrez debelih pločevin, strojna obdelava

Avtohiša Radanovič Brežice

NOMBIRO

projektiranje strojnih in električnih instalacij

www.nombiro.si

SVETOVANJE IN NAČRTOVANJE
SAJENJE IN UREJANJE OKOLJA
NEGA DREVES
VRTNI CENTER
SPLETNA TRGOVINA

Zemljičeva ul. 21 T: 02/471 63 13
2000 Maribor E: info@moga.eu

SKI & SEA d.o.o.
Ladica ob Savinji
Ob Savinji 17
3313 Polzela
T: +386 3 452 00 40
F: +386 3 452 00 42
E-mail: info@ski-sea.si
Web: www.ski-sea.com

THE WAY TO PLAY TODAY

THE ULTIMATE POWERSPORTS EXPERIENCE

Anoksidal d.o.o.
Obdelava kovin, trgovina in storitve d.o.o.
Dragonja vas 36
2326 Cirkovce

PE Anodizacija, Partizanska ulica 38, 2310 Slovenska Bistrica (IC Impol)

Tel.: +386 41 748 821

www.anoksidal.si

Galvanizacija
Fric d.o.o.

Dragonja vas 36, 2326 Cirkovce
Tel: 02 795 2 300
Fax: 02 795 2 301
GSM: 041 938 508
E-mail: polona.fric@galvanizacija.si
www.galvanizacija.si
ID za DDV: SI30276772

Nova Vas pri Markovcih 99a
GSM: +386 41 784 336
e-mail: andrej.rovic@robotehnika.si

PROIZVODNJA IN PRODAJA STAVBNOKLEPARSKIH
IN KROVSKIH IZDELKOV

WWW.BUCAR.EU

www.zven.si

KOVAX APP 1100 BESA PEXA

CAR REFINISHING PRODUCTS

Za
Uas
Enostavno
Najboljše

Info@zven.si

GOMILAR

Gomilar d.o.o. Vrhpolje 5, 1295 Ivančna Gorica
t + 386 31 777 195
e info@gomilar.si www.gomilar.si

fincommerce®

Vodenje poslovnih knjig
Davčno, finančno in računovodsko svetovanje

Fincommerce, d.o.o. Celje
Teharska cesta 4 • SI - 3000 Celje
T: +386 3 544 11 45, 544 29 54 • F: +386 3 544 29 55
E: info@fincommerce.si • www.fincommerce.si

KERAMIKA Online

SPLETNA PRODAJA KERAMIKE
IN KOPALNIŠKE OPREME

+386 (0) 70 610 489
info@keramika-online.si
www.keramika-online.si

VULKANIZERSTVO

Žbogar
d.o.o.

URNIK:
PON.-PET.
8-12 in 13-17.30
SOB.
8-12

MICHELIN BRIDGESTONE TOYO TIRES GOODYEAR

Industrijska cesta 9, Kromberk
5000 Nova Gorica, Slovenija
T: +386 5 300 14 99
F: +386 5 333 09 22
e: info@vulkanizerstvobogar.com
www.vulkanizerstvobogar.com

laboratorij@adrialab.si | www.synlab.si

DIAGNOSTIČNI LABORATORIJ

PRIČAKUJEMO VAS
NA TREH LOKACIJAH

LJUBLJANA
ŠESTOVA ULICA 2 **NOVO**

CELJE
VODNIKOVA ULICA 3

MARIBOR
ŽELEZNIKOVA ULICA 4 **NOVO**

adrialab
synlab laboratorij
ČLAN SKUPINE SYNLAB

LJ 01/436 67 71 ali 01/436 00 23 | CE 03/492 31 10 | MB 031/778 444

PRIMAVET

PRIMAVET, VETERINARSKA AMBULANTA RAČE
PRIMOŽ ŠUŠTERIČ S.P.

PTUJSKA CESTA 38, 2327 RAČE
TEL.: 02/621 03 72 - DEŽURNI TEL.: 041/342 323
info@primavet.si - www.primavet.si

DELOVNI ČAS: PON-PET: 8.00-12.00 in 15.00-19.00, SOB: 8.00-13.00

SVEČA Sveče za vse priložnosti

SVEČA d.o.o., Pobrežje 6a, 2284 Videm pri Ptujju
Tel: 02/764 05 11, Fax: 02/764 05 10
E-mail: info@sveca.si

GRAKRUP

KROVSTVO, KLEPARSTVO, IZOLACIJE, GRADNJE
GRA-KRUP d.o.o., Spodnja Rečica 50b, 3270 Laško
e-mail: gra-krup@siol.net
tel.: 03/734 35 00

MIO OPREMA d.o.o.

Mizarstvo

OBLIKOVANJE IN IZDELAVA VSEH
VRST POHIŠTVA PO VAŠI MERI

www.miooprema.si mio.oprema@siol.net

RASTOR
storitve, d.o.o.

Pod Hruševco 42, 1360 Vrhnika,

info@rastor.si,
tel.: 01/755 79 80,
fax: 01/755 79 81

PLIMA

www.plima.si

DRUŽBA ZA GRADBENIŠTVO IN STORITVE D.O.O.
Cesta Žalskega tabora 14, 3310 ŽALEC

Tel.: 03 571 71 18
03 710 00 13
Fax.: 03 571 55 35

GSM: 041 610 089
www.plima.si
E-pošta: plima.sb@siol.net

PARKETING®

SALON PARKETOV IN TALNIH OBLOG

tel.: 02/42 60 404
gsm: 041/677 989

email: parking@siol.net
Tržaška c. 65, 2000 Maribor

www.parketing.si

TEKOL d.d. Maribor
Ulica Pohorskega
bataljona 14

Tel.: 02/ 421 31 06
www.tekol.si

Peskanje – Barvanje – Metalizacija – Epoksi tlaki –
Sanacije betonov – Protipožarni premazi

EMA BAZENI

Moj bazen. Moja obala.

www.ema-bazeni.si

• servis • prodaja • najem viličarjev •
• selitve proizvodnih strojev •

vilmont

HanseLifter Linde DUNGHEINRICH

G.I.S.I.T. d.o.o.

Industrijski tlaki, talne obloge, sanacije

Parižlje 18A, 3314 Braslovče

T: 03 705 01 20
F: 03 705 01 21
G: 041 610 597
E: info@gisit.si

www.gisit.si

ob krožišču
Sempeter

TopCar
AVTOPRALNICA

Avtomatska avtopralnica
Samopostrežna avtopralnica 24h
TopCar Cafe 6:00 - 22:00

www.topcar.si

Za lepši del dneva!
Bazeni • Whirpooli • Savne • Wellnessi • Fontane

bazeni-wellness
REMAX

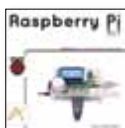
www.remax.si

Studio a
vaše majice spremenimo v mojstrovine

sitotisk studio a | anita dakskofler ahačič | verdnikova 6 | 4270 jesenice
www.studioa.si | anita@studioa.si | leon@studioa.si | 04 5862 021 | 041 632 006

prodaja04@svet-el.si
01 549 14 00

AX elektronika d.o.o.
Špruha 33, 1236 Trzin

Raspberry Pi
Programirajte s
Python programom

Mikrokontrolerji PIC18
v praksi

EZZ2 - Elektronika
za začetnike - OSNOVE

Arduino
Programirajmo
z lahkoto

Android
Programirajmo
v BASIC programu

www.svet-el.si

Situacija - Plus d.o.o.

**OKNA-VHODNA VRATA
GARAŽNA VRATA
NOTRANJA VRATA
DODATKI**

Situacija-Plus d.o.o.
Spuhlja 24
2250 Ptuj
Slovenija

Tel +386 (0) 59 088 962
Tel +386 (0) 70 770 201
Mail info@situacija-plus.si

Boris Borak
direktor / General Manager

Elektronika Borak d.o.o.
Puhova ulica 27
2250 Ptuj, Slovenija

www.eborak.eu

+386 (0)2 78 78 710
+386 (0)41 366 447
boris@eborak.eu

Izlet v Benetke
s katamaranom

BENETKE.COM

Capri Line

rezervacije@benetke.com
+386 (0)5 67 47 160

ELOKSIRANJE
B & M

SolidWorld
SLOVENIJA

Jernej Lokovšek
Direktor / CEO

Solid World d.o.o.
Rusjanova ulica 10,
SI-1235 Radomlje

+386-41-549 727

+386-8-205 21 05

jernej.lokovsek@solidworld.si

www.solidworld.si

ČERNIVŠEK
LIGNITIZIRANJE & TRANSPORT

Proizvodnja lepljenega lesa, avtoprevoznitvo
Černivšek Jože s.p.

041 646 607
041 793 701
www.cernivsek.com

KOVA d.o.o.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU
POŽARNA VARNOST
VARSTVO OKOLJA IN PRESKUSNI LABORATORIJ
SISTEMI KAKOVOSTI
PROJEKTIRANJE - INŽENIRING
KONTROLNI ORGAN ZA OPREMO POD TLAKOM
PUBLICISTIKA
VARNOSTNI ZNAKI, GASILNIKI
NAJEM PREDAVNALNICE

Kova d.o.o., Opekarniška 15d, 3000 Celje
Tel. 0342823210, info@kova.si - www.kova.si

LIKEB TERNIK D.O.O.
OČESNA OPTIKA

Na trgu 5, Mozirje
optika@likebternik.com

Očala
in strokovno
svetovanje

+386 839 49 53
+386 620 98 64
+386 031 388 070

še od leta 1938

ŠEŠKO d.o.o.
www.sesko.si

RAZVOJ, PROIZVODNJA, MONTAŽA
IN PRODAJA HOMOLOGIRANIH
VLEČNIH NAPRAV

Socketa 33
3203 Nova Cerkev
T: 03 78 18 180
F: 03 57 78 282
M: 041 382 935
E: prodaja@sesko.si

Hlebček
DOBRODOŠLI
V DEŽELI DOBREGA KRIVLA

Hlebček d.o.o.
Ptujška cesta 74,
2331 Pragersko

T: 02 803 72 39
F: 02 803 90 91
pekarna@hlebcek.si

Šarlah
ENERGETSKE STORITVE

Šarlah d.o.o. Arja vas 106, 3301 Petrovče, Slovenija
T: +386 (03) 713 31 80
F: +386 (03) 713 31 82
Gsm: +386 41 685 972
E posta: info@sarlah.si

TRAKOM d.o.o.

Prodaja: 040 / 883 702
 Rezervni deli: 040 / 883 703
 Servis: 040 / 883 705
 E-pošta: info@trakom-slo.com
 Zadobrova 69, 3211 Škofja vas

www.trakom-slo.com

ŠTRUCLJ
KOVINOPLASTIKA

KOVINOPLASTIKA ŠTRUCLJ d.o.o.
 Prihova 57
 SI - 3331 Nazarje, Slovenija - EU

Telefon: +386 (3) 839 49 13
 Fax: +386 (3) 839 49 14
 GSM: +386 41 364 857

Web: www.kovinoplastika-strucelj.si
 E-mail: branka@kovinoplastika-strucelj.si

Markelj & Co.

Računovodske storitve in svetovanje, d.o.o.
 Tacenska 20, 1000 Ljubljana

Tel.: 01/515-82-70, 515-82-75
 Fax: 01/505-75-45
 GSM: 040/219-140

info@markelj-co.si
www.markelj-co.si

trgovsko in storitveno podjetje
SUPERKEM d.o.o.
 Preradovičeva ulica 34, 2000 Maribor

BARVE ZA DOM - VOZILA - INDUSTRIJO
 MEŠALNICA BARV - SLIKOPLESKARSKI PRIBOR

Tel.: 02/420 00 88
 Tel./Fax: 02/420 00 89

WAGNER

Schiller
Ekkler

www.superkem.si
 info@superkem.si

**Ne samo videti
 ali vedeti,
 da nekdo potrebuje pomoč.
 Treba je delovati
 in pomagati.**

ALING d.o.o.

PAIN GONE PEN
 vam pomaga
ODPISATI BOLEČINO

Medicinski pripomoček razred IIa

39,90 eur

PAIN GONE PEN

Pripomoček je preizkušeno učinkovit pri odpravljanju manjših, kroničnih ali akutnih težav, kot so bolečine v hrbtu, glavobol, teniški komolec, pooperativne bolečine, menstrualne težave, artritis, revma itd. Uporaba je zelo enostavna in vseskozi ga imate lahko s seboj.

EME T&T d.o.o.
 Ulica heroja Jevtiča 6b
 2000 Maribor
 Telefon: 02/ 252 22 32
 Mobilni: 041/ 610 471
 Email: emilmlakar.eme@siol.net

VSE VRSTE NIZKIH GRADENJ
POSREDNIŠTVO, PREVOZNIŠTVO IN
GRADBENA MEHANIZACIJA

Dolenji Boštanj 138
8294 Boštanj
tel: 07 81 49 758
fax: 07 81 49 759
e-mail: info@gradnje.si

SETR d.o.o. SERVIS - TRGOVINA

Vir 48, 1295 Ivančna Gorica
GSM: 041/796-799
Tel.: 01/78-69-320
Tel./fax: 01/78-77-919
E-mail: setr@setr.si

P.E. GROSUPLJE
Adamičeva 3a, 1290 Grosuplje
Tel.: 01/78-64-878
GSM: 031/613-444
E-mail: grosuplje@setr.si
Internet: www.setr.si

**GOSPODINJSKI APARATI, KLIMA NAPRAVE
HLADILNA TEHNIKA, GOSTINSKA OPREMA**

PETROVIČ
SINCE 1998

Telefon:
0386(0) 2 799 10 16

Fax:
0386(0) 2 799 10 14

Lehmer d.o.o.
Proizvodnja, montaža, inženiring
Industrijsko naselje 14
SI-2325 Kidričevo

www.lehmer.si

janko.kucec@lehmer.si

0386(0) 41 748 285

E-Mail:

Mobil:

AGROSORŠAK

Leskovec 90 2331 Pragersko

www.agrosorsak.si www.kmetijskideli.si
Telefon: 02 80 39 120
Prodaja strojev: 041 339 288; 051 622 022
Servis in rez.deli: 041 275 832; 051 266 888

CLAAS

Medis-M

Trgovina in posredništvo d.o.o.

**V SKRBI ZA
VAŠE ZDRAVJE,
VITALNOST IN
DOBRO POČUTJE.**

Veleprodaja medicinskih pripomočkov,
kozmetike in prehranskih dopolnil.

www.medis-m.si

ALMIMA

embal

prodaja embalaže, papirnate brisače, vrečke,
folije, lepilni trakovi, plastične posodice...

ALMIMA EMBAL d.o.o., Orehovlje 2a, 5291 Miren, Slovenija
T: + 386 (0) 5 330 39 30, +386 (0) 5 330 39 31
E: info@almima-embal.si, www.almima-embal.si

ZAGREBŠKA CESTA 28
2000 MARIBOR
SLOVENIJA

telefon +386 2 462 48 12
telefax +386 2 462 48 13
www.ths.si

TRGOVINA – TOPLOTNE ČRPALKE – KAMINI – SANITARNA KERAMIKA
CENTRALNE KURJAVE – PLINSKE IN VODOVODNE INSTALACIJE

popust pri prvem vpisu v vse plesne programe

PLESNO MESTO

-20%

Mercator center Siska,
1 nadstropje
01/510 84 84
041/333 303

Vsak vaš plesni korak je
DOBRA NOVICA za ZAVOD VID.

ZA UVELJAVITEV POPUSTA IZREŽITE KUPON

**ODKUP HRASTOVE
HLODOVINE**

PLACILO
TAKOJ!

041 420 111 • 041 954 206

Aida d.o.o., Prekopa 3, Vransko

**PASIVNO.
VARČNO. UDOBNO.**

Uživajte v popolnem ugodju energijsko
varčne hiše v vseh letnih časih.

VEDNA ENERGIJSKA
SOLARNOSTI
PASIVNE
TEHNOLOGIJE REŠITVE
HIŠA
PROMETA

Montažne hiše Rihier vam z naprednimi tehnološkimi
rešitvami in pametnimi sistemi inštalacij zagotavljajo
optimalno klimo vse dni v letu in s tem največjo stopnjo
kvalitetnega ugodja. Izdelane po meri se popolnoma
prilagodi vašim potrebam in željam, energijsko
varčen strošek pa navduši s prihranki in okolijsko prijaznim
prostotom.

RIHIER
montažna gradnja

www.rihier.si

ROMET

Salon
Keramike

Mariborska cesta 1,
2352 Selnica ob Dravi

TEL: 02/673-50-33
FAX: 02/673-50-32
GSM: 031/688-502
E-MAIL: keramika@romet.si

www.romet.si

SALON KERAMIKE IN KOPALNIŠKE OPREME

Trgocev

TRGOCEV, d.o.o., Obrtna cona Logatec 25, 1370 Logatec
Tel.: 01-7542-485, e-mail: info@trgocev.com, www.trgocev.com

VSE ZA KOPALNICO NA ENEM MESTU

VAŠA KOPALNICA NAŠ PONOS - NAŠA KOPALNICA VAŠ PONOS

več na WWW.TRGOCEV.COM

STREŠNIKI GOLOB

BOLJE GOLOB NA STREHI KAKOR VRABEC V ROKI!

insem® - Atmos
žerjavi in dvižna tehnika d.o.o.

INSEM - ATMOS žerjavi in dvižna tehnika d.o.o.

Slivniška cesta 6, 2311 HOČE

T: +386 02 61 81 221

F: +386 02 61 85 921

E: info@insem-atmos.si

W: www.insem-atmos.si

**OTROCI
RADI JEMO**

Viki KREMO!

MAT D.O.O.
LJUBLJANA
Production of transmission elements

Prušnikova 118
1210 Ljubljana
Slovenia

Izdelava zobnikov,
zobniških gonil,...

☎ ++386 1 512 22 18
☎ ++386 1 516 10 16
☎ ++386 31 433 555

zalete@gears@t-2.net

**OPTIKA
MESEC**

Optika Mesec

Ljubljanska cesta 11
4260 Bled
T 08 205 77 97

Cesta maršala Tita 31
4270 Jesenice
T 04 583 26 63

www.optika-mesec.com

ELASTOMERI d.o.o.

Bežigrajska cesta 4,
3000 Celje

tel.: 03 428 28 28

fax: 03 428 28 20

e-mail: info@elastomeri.si

web: www.elastomeri.si

elastomeri

GUMIRANE VALJE IN KOLUTE
TEHNIŠKI IZDELKI IZ GUME

Če na vsaj eno od naštetih vprašanj
odgovorite pritrdilno, smo mi pravi naslov
za Vas!

Potrebujete gumirane ali zobute kolute za lesno obdelovalne stroje?

So vaši stari gumirani koluti obrabljeni in otrdeli?

Bi želeli vaše stare gumirane kolute ali valje obnoviti?

Potrebujete kakšen poseben izdelek iz gume, poliuretana, ...?

Potrebujete obnovo tiskarskih valjev?

»MAKOP«
BRIZGANJE - ORODJARSTVO

**PODJETJE ZA TRGOVANJE,
PROIZVODNJO IN
KOOPERACIJO d.o.o.**

Kokaljeva 4 - Srednje Jarše
SI - 1230 DOMŽALE

tel.: +386 (0)1/724 84 32

GSM: +386 (0)31/317 290

E-mail: tanja.kofol@makop.si

www.makop.si

Kovinska Galanterija Novinc

KGN - Novinc d.o.o.,
Dvor 46, 8361 Dvor, Slovenija
Tel.: +386 7 38 88 024
Faks: +386 7 38 88 023
www.kgn-novinc.si

SGD STRDIN

spone

kotniki

vezniki, nosilci

zaponke, zapahi

ostalo

www.gradnje-polak.com

GRADNJE POLAK

Gabrijel POLAK, s.p.
Princž 34 a, 3130 SENČUR, telefon: 03/ 749 09 90
fax: 03/ 749 09 91
E-pošta: gradnje.polak@siol.net

Nudimo celovite rešitve pri izgradnji in sanaciji različnih cevodov in skrbimo za varstvo okolja

POSTOPEK UPORABLJAMO PRI

- vsih pos premeru
- zamika cevi
- profesna cevi
- razpokah cevi
- vratilnih koreninah

VRTINE:

- Daljinsko vodeno podvrtavanje v dobitni 500 m od premesa 63 mm do 500 mm
- Horizontalno vrtine od 45 mm do 1200 mm
- Izgradnja in obnavljanje različnih vrst cevodov brez izkopov
- Uvlačenje nove cevi istakega ali večjega premera!
- Pregled cevodov s TV kontrolnim sistemom od premesa 70 mm do 2000 mm
- Lokaliziranje kanalizacije z radijsko sondo
- Izvedba podzemnega katastra z oceno stopnje ter predlog sanacije

Izvedba VGGOTESNIH cevodov BREZ izkopov:

- Točkovne sanacije
- Sanacija z robotom
- Sanacija z impregniranim vložkom
- Merilne transece cevodov (SIST EN 1610)
- Vzdrževanje cevodov (čiščenje, rezkanje...)
- Sanacija jarkov
- Zemeljska gradbena dela

NIKOLI VAS NE BODO SODIL BOLJŠI OD VAS. SODILI VAS BODO LE SLABŠI.

RESTAURANT-PAVEL & PAVEL 2 - PIRAN

Restaurant Pavel & Pavel 2

Tel.: +386 5 6747 101
Fax.: +386 5 6747 100
Piran - Pirano, Slovenija

Tel.: +386 5 6747 102
✉ pavel.piran@siol.net

Restavraciji Pavel & Pavel 2 slovita po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujamo: ribe, jastoge, raroge, rakovice, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odična odprta in buteljna vina.

ČAGA JE URADNO ZDRAVILO PROTI RAKU V RUSIJI*

UPORABLJAJO PA JO TUDI V LJUDSKEM ZDRAVILSTVU, SAJ JI PRIPISUJEJO ČUDEŽNO DELOVANJE. KLINIČNE ŠTUDIJE KAŽEJO NA IZJEMEN USPEH PRI ZDRAVLJENJU RAKA NA PREBAVILIH IN PLJUČIH, BOLEZNIH SRCA IN OŽILJA TER DIABETESA.

Običajna cena 127,00 eur

Za naše podpornike je cena

115,00 eur.

Naročila na: info@zavod-vid.si ali
www.zavod-vid.si/dobrodelna-trgovina.html

*Več kot 1600 znanstvenih raziskav potrjuje terapevtske učinke čage.

ORIGINALNI
bioenergetik
39,90 EUR

Zastopa in prodaja:
Zavod VID,
Planina 3, 4000 Kranj
tel.: 04/201 39 30
www.zavod-vid.si
info@zavod-vid.si

**ORODJA
PREBIL**

ORODJA PREBIL

Orodja Prebil, orodjarstvo in plastika d.o.o.
Na Vovčne 29, SI-1354 Horjul, Slovenija
Tel: +386 (0)1 750 01 80
Fax: +386 (0)1 750 01 81

IATF 16949:2018
BUREAU VERITAS
Certification

Izdelava orodij

Plastika

Razvoj

Vzdrževanje

DOBRODELNA PRODAJA

TUDI Z NAKUPOM LAHKO STORITE DOBRO DELO

27,90 EUR

Format: 235 x 165 mm, 204 strani

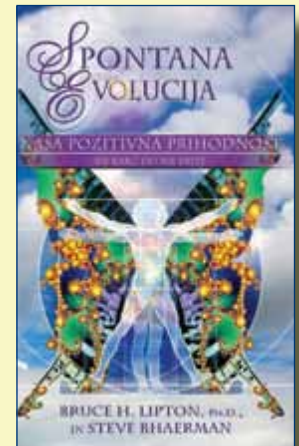
19,90 EUR

Format: 235 x 165 mm, 138 strani

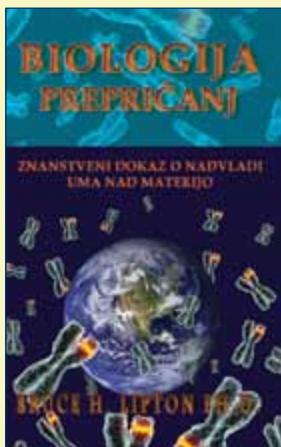
29,90 EUR

Format: 235 x 165 mm, 204 strani

35,90 EUR

Format: 235 x 165 mm, 360 strani

31,90 EUR

Format: 235 x 165 mm, 408 strani

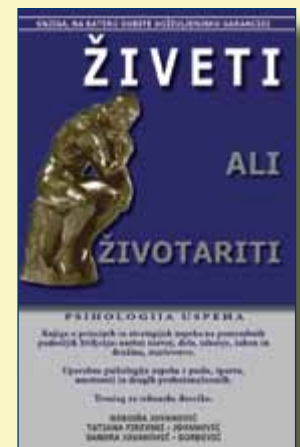
21,90 EUR

Format: 210 x 145 mm, 130 strani

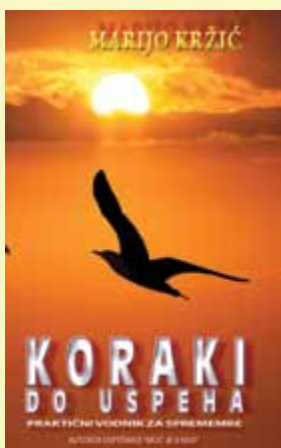
27,60 EUR

Format: 210 x 145 mm, 204 strani

28,60 EUR

Format: 210 x 145 mm, 223 strani

23,90 EUR

Format: 210 x 145 mm, 142 strani

23,60 EUR

Format: 210 x 145 mm, 142 strani

24,90 EUR

Format: 210 x 145 mm, 142 strani

MISLIŠ DA ZMOREŠ ALI PA MISLIŠ, DA NE ZMOREŠ.

V obeh primerih imaš prav. Usmeri svoje življenje raje v ZMOREM. V teh knjigah se nahaja vse potrebo znanje za tvoj uspeh in napredek.

NA KNJIGE DOBITE DOŽIVLJENJSKO GARANCIJO

Vse produkte lahko naročite pri nas in tudi s tem pomagate otrokom. Pošljite nam sporočilo na naš e-naslov:
Info@zavod-vid.si ali telefon: 04 20 139 30

Več o izdelkih in naročilo na:

www.zavod-vid.si/dobrodelna-trgovina.html

Moč svetlobe v vodi

BIOENERGETIKUM

Koncentrat Ursa Surbecka je strukturno energijsko bogat, bazično delujoč koncentrat. Vsebuje prebitek programiranih elektronov. Velikost "clustrov" (heksagonalnih formacij) koncentrata je tako perfektna, da omogoča z različnimi nadaljnji procesnimi koraki, med drugim s svetlobnimi fotoni in s spektrom mavrične svetlobe, skladiščenje celotne strukture plemenitih kamnov in s tem vezavo enormne energije. Bazični bioenergetik hitro in harmonično izravna strukturne primanjkljaje. Z dodajanjem koncentrata voda znova pridobi svojo naravno bioenergetsko strukturno energijo. Tudi "mrtva" vodovodna voda pridobi svojo naravno sposobnost vezave. Voda lažje skladišči hranila in kisik in ima mehak okus, telo pa jo lažje sprejme.

Vrnite vaše telo v naravno in zdravo stanje z dodajanjem 10 ml koncentrata v vodo za pitje...

UPORABA IN DELOVANJE

- dviguje vitalnost telesa
- omogoča telesu samozdravljenje
- zmanjšuje utrujenost in bolečine
- alkalizira organizem
- za pripravo hrane in napitkov
- pri športnih aktivnostih
- vzgajanju sadik, cvetja in zelenjave
- za bolj zdrave hišne ljubljence
- in še veliko drugih pozitivnih izkušenj na zdravstvenem in drugih področjih njihovih življenj, o katerih poročajo uporabniki.

500 ml, pH 13,5
Natrium
Hydrokside 0,41%
za cca 50 litara vode

39,90 EUR

Mikroskopski posnetki vode Ursa Surbecka pri različnih povečavah. Estetika vzorcev kaže na inteligenco in visoko energijsko stanje vode.

www.zavod-vid.si/dobrodelna-trgovina.html